Purushottama Ramana

(purusha uttama – nejlepší z lidí, vynikající služebník, nejvyšší osobnost, svrchovaný duch)

sestavil V. Ganéšan

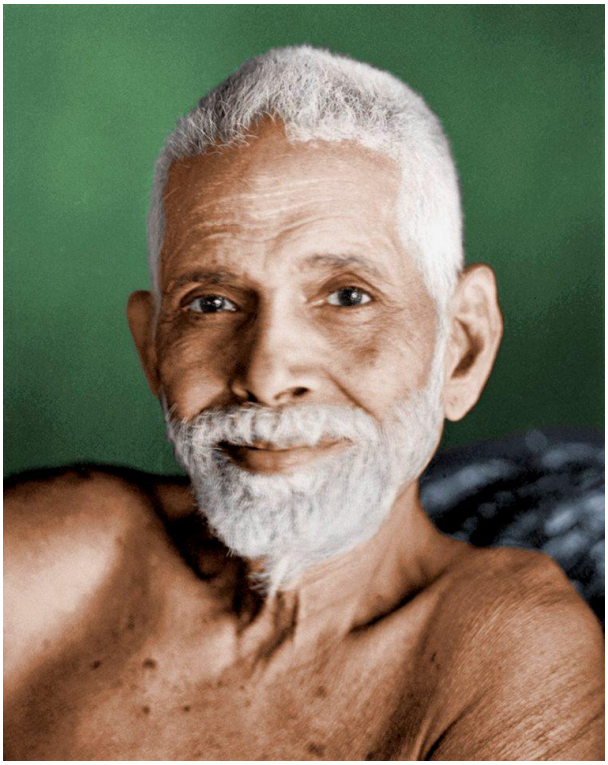

Z anglického originálu: *Purushottama Ramana (A Pictorial Presentation with Anecdotes from Bhagavan Ramana´s Life),* vydaného Šrí Ramanášramem v roce 2013, přeložil Rudolf Skarnitzl.

Zveřejněno na: www.rudolfskarnitzl.cz s laskavým svolením Šrí Ramanášramu.

© Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai, India

Úvod

Máte před sebou knihu humorných příběhů o Ramanovi. Při některých nám vyhrknou do očí slzy, jiné pokoří naši pýchu a ukáží nám Bhagavánovu sílu a majestát. Další nás vyvedou ze zmatků a pochybností tak, jako Bhagavánovo následující ujištění: „Vaše pochybnosti neznamenají zhoršení. Po celou dobu jste byl lhostejný vůči pravé podstatě své existence. Nyní jste si položil základní otázku, proto jste postoupil od lhostejnosti ke zmatkům, od zmatků k průzračnosti, od (intelektuální) průzračnosti ke zkušenosti a od zkušenosti k setrvání v pravém Já – Self...“

Příběhy, z nichž většina vychází tiskem poprvé, nás svým výběrem a způsobem vyprávění přibližují Ramanovi, největšímu z lidí.

Hodnotu knihy znásobují půvabné zvětšeniny Ramanových fotografií s množstvím výrazů: jemný úsměv, majestátný pohled, ticho do ponořené sebe, něžný soucit. Krása každého obrazu je nekonečná, nekonečná je sláva Šrí Ramany, největšího z lidí – purušóttamy.

Kum. Sarada

1

„Bhagaván Ramana, zrozený z velkého rodu Parasáry, syn neposkvrněného Sundara Pandita, s nádhernýma očima, širokýma jako okvětní plátky lotosu, přinášející slávu pozemským bohům.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 1

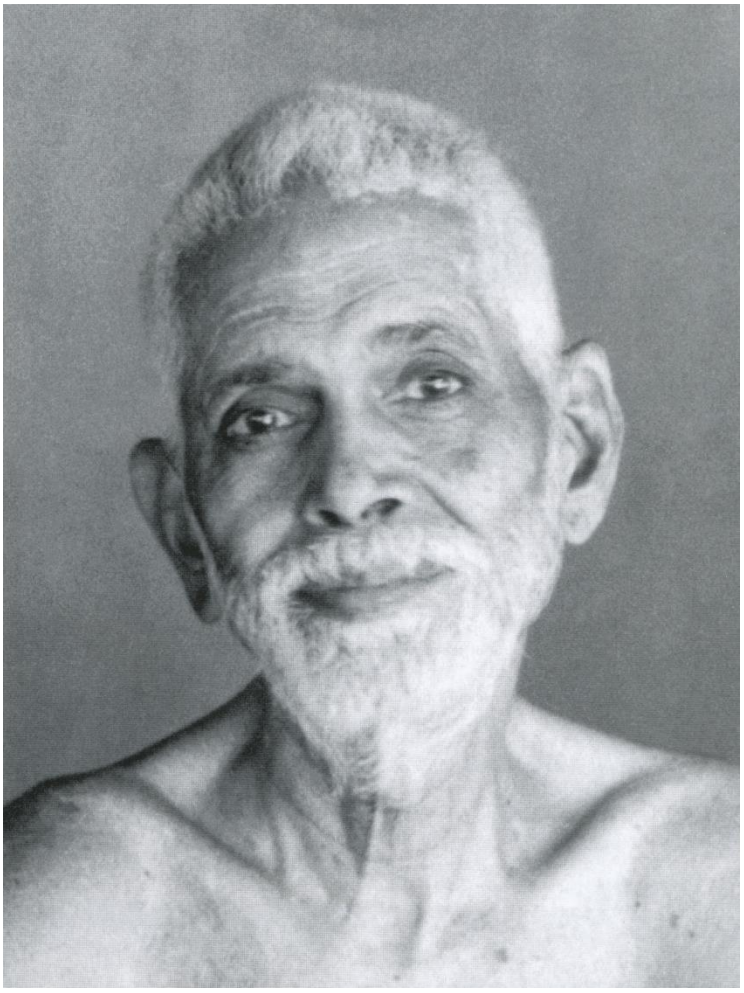

Sundaram Ajer a Azhagammal, Bhagavánovi „nádherní rodiče“, byli dobře známi svou ušlechtilostí, náboženskou vroucností a charitativními sklony. Věnovali se zejména dávání jídla chudým, dokonce u nich dostali jídlo i lupiči a zloději.

Ramana Mahárišiši – jeden z největších mudrců všech dob, žil mezi námi, aby potvrdil velkolepost védského učení o duchovní dokonalosti. Jeho skutečnou podobou bylo duchovní dynamo; svojí Milostí neúnavně urychloval růst těch, kteří se k Němu obrátili. Jeho chladivý, blahaplný pohled ustálil toulavé mysli oddaných a uváděl je do Věčného Míru v jejich nitru, v Srdci! Jediný dlouhý pohled postačil, aby člověk ochutnal Věčnost.

Arthur Osborne vstoupil na konci svého prvního dvouměsíčního pobytu v ášramu do haly s rozhodnutím, že Bhagavána opustí, pokud se mu neodhalí. Hluboce se uklonil, posadil se před něj a zavřel oči. Náhle ucítil tah a otevřel oči. Uviděl dva mocné reflektory, které byly na něho namířeny.

Nemohl oči ani zavřít, ani je nechat otevřené. Zářící Bhagavánovy oči pronikaly celou jeho bytostí. „Jeho magnetický pohled se dotýkal snad každého atomu mého těla.“ Byl ponořen ve Vědomí. Bhagaván mu odhalil, že on sám je jeho vlastním Bytím.

Zatímco se Bhagaván pohyboval mezi námi jako jeden z nás a aktivně se podílel téměř na všech činnostech ášramu, setrvával vždy v postoji naprosto dokonalé rovnováhy. Avšak velice zřídkakdy projevil svůj svrchovaný stav.

V době, kdy Bhagaván žil v jeskyni Virúpákša, šel jednou dolů s Najanou (Kávjakantha Ganapati Muni) zatímco všichni ostatní kráčeli vpředu. Po několika krocích se Bhagaván zastavil a obrátil se na Najanu zářivými očima, plnými milosti a poznamenal k obloze ozářené měsícem: „Slunce, měsíc a všechny hvězdy existují ve mně a samo slunce se otáčí okolo mých boků!“ Najana v tu chvíli neviděl pouze Ramanu, svého učitele, ale velkou bytost, opakovaně velebenou ve všech védách. Bhagaván je vskutku tím vším a přesahuje vše. Neexistuje nic, čím On není.

2

„Přebývá v ášramu u Arunáčaly, pevný a neposkvrněný Paramahámsa (osvícený mudrc), který si osvojil konání z lítosti a je navždy upevněn v nehynoucím átmanu.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 2

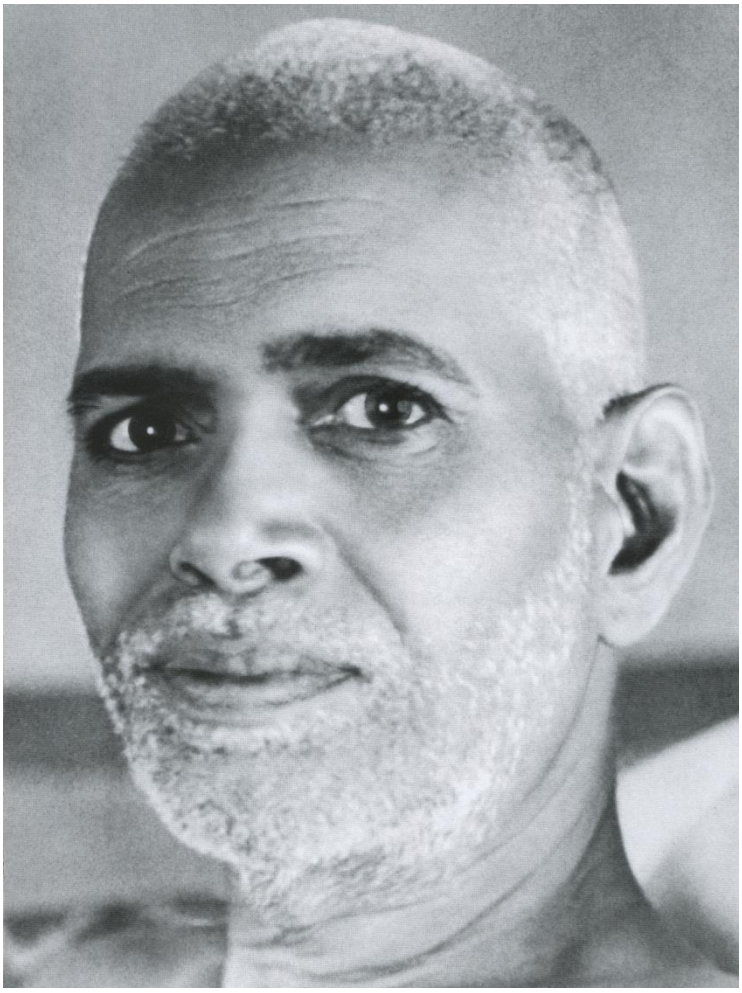

Bhagaván vstával ve tři hodiny či v půl čtvrté ráno. Krájel zeleninu a připravoval jednotlivé přísady potřebné k jídlu. Potom seděl v hale a kolem něj se linula vznešenost, mír a milost. Každodenně věnoval pozornost došlým dopisům, krmení veverek, pávů, opic i krávy Lakšmí, když vběhla do haly, aby obdržela Bhagavánův daršan.

Jedné noci řádil cyklón, který strhal větve stromů. Jeden strom byl vyvrácen. Bhagaván vyšel, usedl na zem a začal otrhávat jeho listí. Když ho viděli ostatní, začali také pomáhat. Bhagaván řekl: „Tyto listy by jinak přišly nazmar. Mohou být ale uvařeny a jsou velmi zdravé.“

Ten den měl přijet král z Ramnáthu. Bhagaván o tom také věděl. Když král přijel, byla hala prázdná. Personál nevěděl, jak Bhagavána přimět, aby šel dovnitř a udělil králi daršan. Bhagaván nerušeně pokračoval ve své „práci“. Král musel přijít za Bhagavánem. Ten pokračoval v trhání listí, aniž by dbal svého okolí! Král byl otřesen, že vidí džňánina upoutaného „činností“.

Z lásky do sebe zahalil celý vesmír a z přesvědčení, které plynulo ze zkušenosti, viděl ve všem živém i neživém sebe samého. Jeden uctívající si postěžoval: „Bhagaváne, pro vás je to snadné, protože jste pevně zakotven ve svrchovaném Já, v sobě samém. Ale co my, kteří jsme zcela nerealizovaní, jsme ne-džňáninové?“ Bhagaván se na něj podíval s velkým soucitem a zeptal se ho: „Kde je ne-džňána (ne-realizace)?“ Pro něho byl každý realizovaný, protože nic neviděl jako oddělené nebo odlišné od sebe sama.

3

„Jeho slova rozptylují všechny pochybnosti. Jeho pohled krotí, jako Ankuša, splašeného slona ošálené mysli. Vždy koná pro štěstí druhých a je naprosto lhostejný k potřebám svého těla.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 3

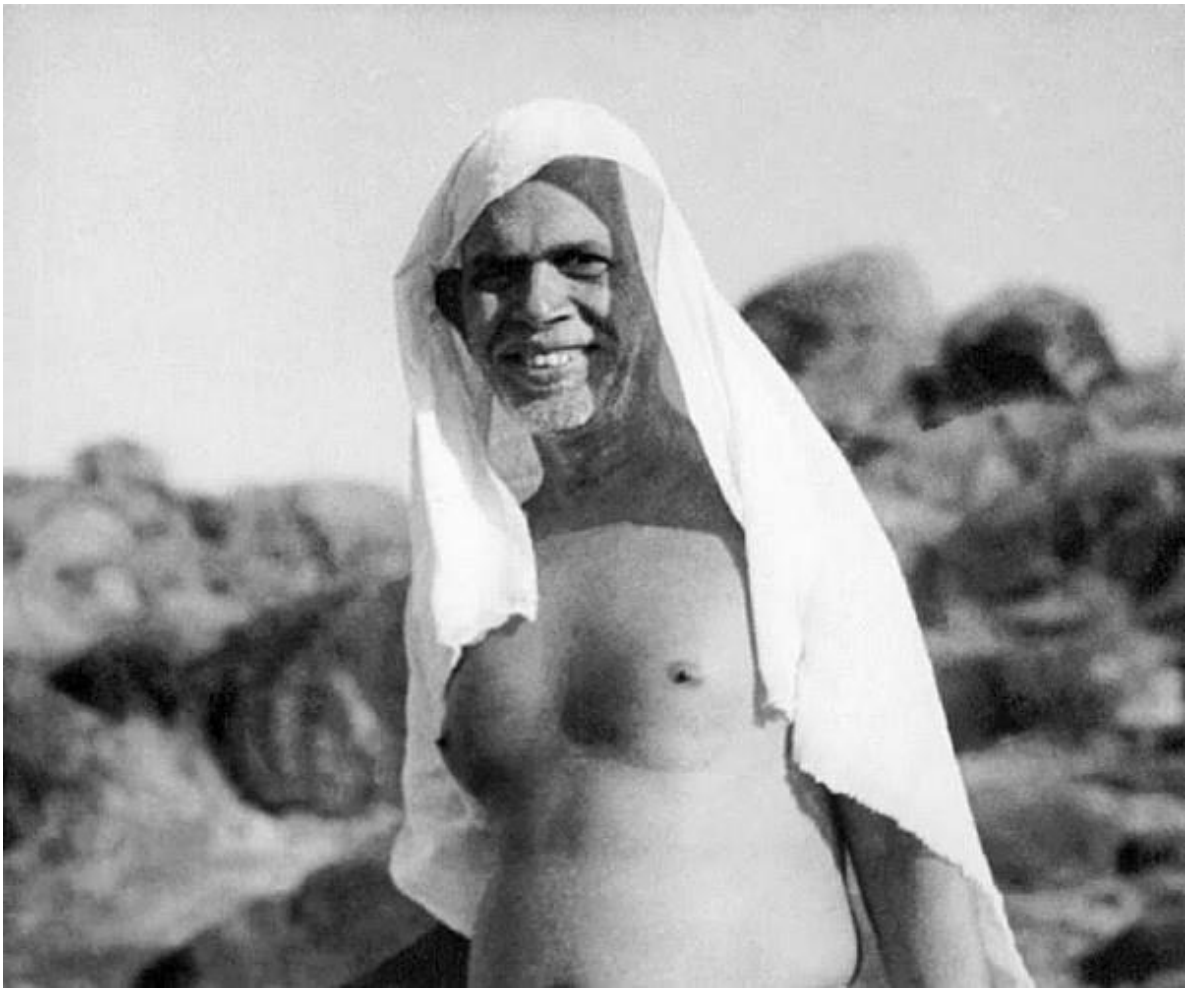

Jakási bohatá dáma přijela z Ameriky, aby obdržela Bhagavánův daršan, když předtím opakovaně informovala ášram o přesném datu a čase svého příjezdu. Na nádraží a ani v ášramu ji nikdo nepřijal. A když vstoupila do jeho přítomnosti, Bhagaván měl dokonce ukrytou tvář za novinami, které četl. Okamžitě se vrátila do svého vozu a poslala Bhagavánovi vzkaz, vyjadřující hněv, zklamání a bolest.

Bhagaván jednoduše poznamenal: „To řekla? Ono to vykoná svoje.“ Po návratu do Madrásu dáma najednou ucítila popud, aby se vrátila zpět k Arunáčale. Bhagaván hleděl pozorně ke dveřím, jako by někoho očekával. Když vstoupila, obdařil ji nádherným, vítajícím úsměvem a žena se rozplynula ve šťastných slzách. Není nutné říkat, že jeho Milost pronikla do temnoty její mysli a učinila ji zralou, aby přijala a uchovala poklad pohledu jeho Milosti!

4

„Jeho tělo plane jako zralé mango. Absolutní pán nad vrtkavými smysly je oddán s nesmrtelným Vallim, který je čirým uvědoměním. Několika málo slovy sděluje podstatu všech písem.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 4

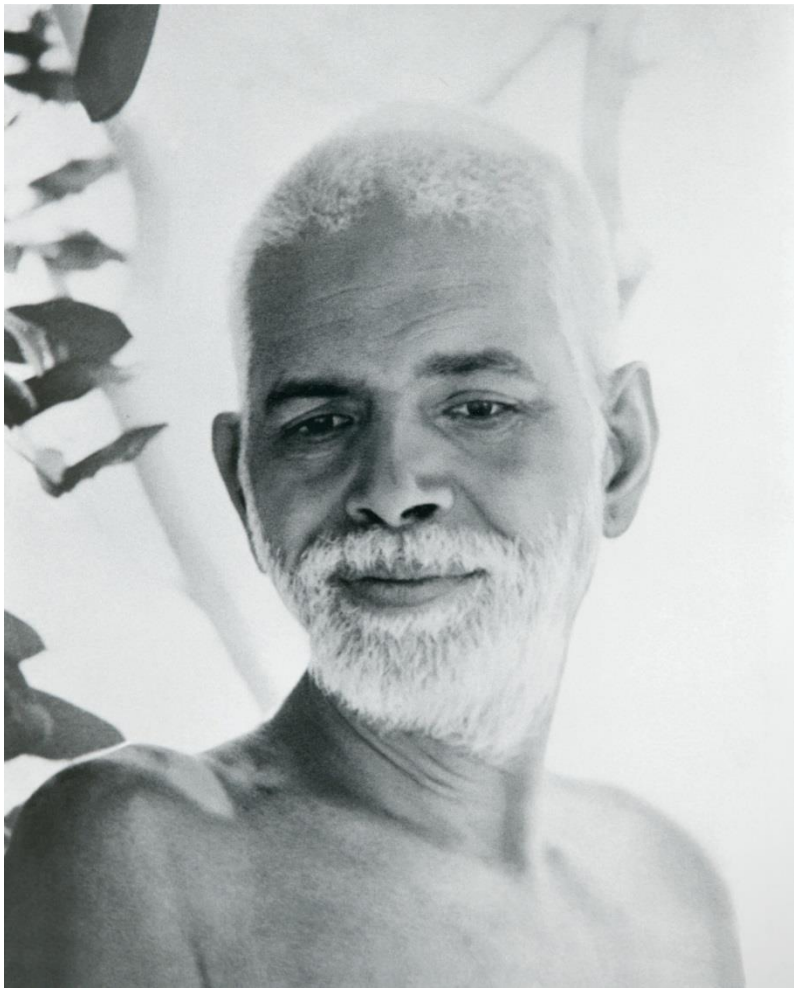

Po příjezdu Bhagavána do Tiruvannamalai, během jeho pobytu v chrámu Arunáčaly a v Gurumurthamu, vyhublo jeho tělo na kost a kůži. Jídlo mu museli vkládat do úst. Přesto jeho tvář plála duchovní aurou, jeho tělo, ač vyzáblé, se třpytilo jako zralé mango. Velký učitel advaity, Ačutadas Svámí, věděl o velikosti „mladého svámího“. Přišel ke Gurumurthamu se svojí družinou dvou set žáků a řekl jim, aby zůstali před chrámem: „Bhagaván je bouřlivý oheň. Oheň jeho Poznání by byl pro vás příliš.“ Svámí spatřil Bhagavána, jak sedí na stoličce, jejíž nohy byly v nádobách s vodou, které bránily mravencům a různé jiné havěti hodovat na jeho těle. Ačutadas Svámí padl před Bhagavánem na tvář, uchopil jeho svaté nohy, s úctou z nich setřel prach a s hlavou položenou na nich se modlil: „Ó, Bože! Obdař mě svým nejvyšším stavem absolutního vědomí, touto nedvojnou zkušeností sjednocení, ve které Ty jsi spontánně a vědomě usazen.“ Bhagavánovo poučení (upadéša) znělo ve smyslu všech Písem: „Buď tichý!“

5

„Svojí čistotou, podoben Slunci, vyjasňuje Bhagaván zářivými paprsky nechápavost svých uctívajících. Je nevyčerpatelnou hlubinou příznivých kvalit.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 5

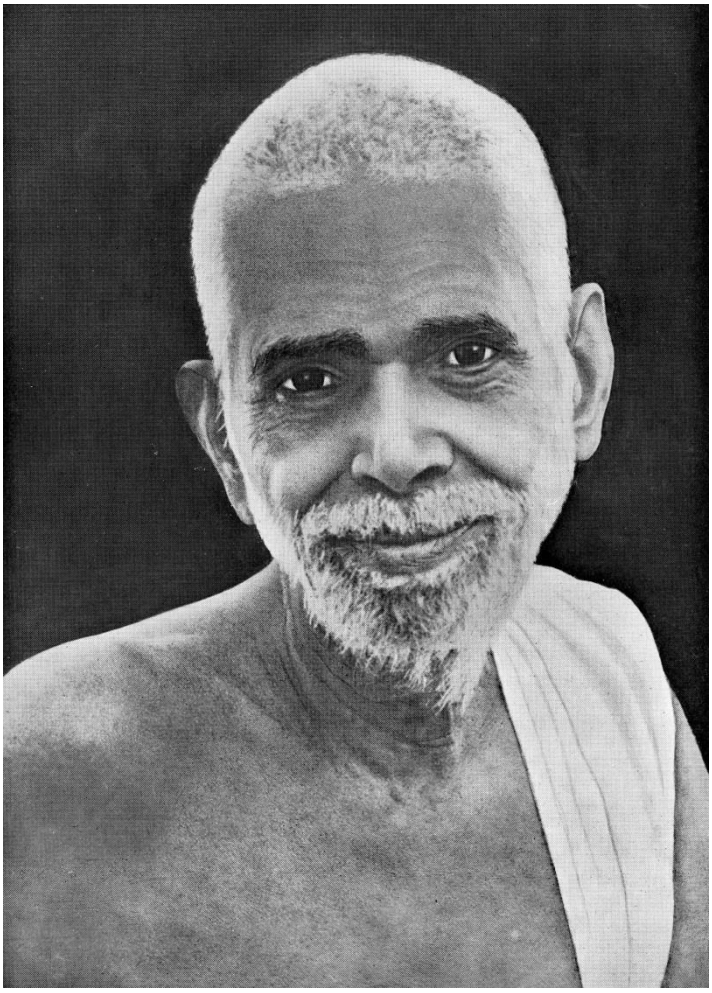

K Bhagavánovi přišel zapřisáhlý ateista. Byl pověstný tím, že svými argumenty porážel v disputacích zbožné a duchovní lidi, protože chtěl, aby dokázali existenci Boha. „Existuje Bůh? Můžete dokázat jeho existenci?“ vystřelil své ostré otázky na Bhagavána. Bhagaván se na něho usmál a řekl: „Proč se znepokojovat ohledně Boha? Ať se stará sám o sebe. Zjistěte, kdo tuto otázku pokládá.“ Tazatel byl zmaten. Bhagaván ho vybídl k četbě brožury „Kdo jsem já?“ A ten, který přišel na hodinu, zůstal po několik dnů! Poté přišel k Bhagavánovi a řekl: „Bhagaváne! Když jsem sem přišel jako ateista, který popíral Boha, byl jsem šťasten. Ale nyní, když si kladu otázku „Kdo jsem já?“, jsem úplně zmaten. Cítím, že jsem se zhoršil a jsem proto velice nešťastný.“

Bhagaván ho s veškerým soucitem obdařil úsměvem a řekl: „Váš zmatek neznamená zhoršení. Po celou dobu jste byl lhostejný k pravé podstatě své existence. Nyní jste si položil základní otázku, a proto jste lhostejnost opustil. Je to tedy jen zlepšení! Od lhostejnosti ke zmatkům, od

zmatků k jasnosti, od intelektuálního jasu ke zkušenosti a od zkušenosti k setrvávání v pravém Já – to je pořadí postupu v duchovní sádhaně.“

Bhagaván byl pln všeho příznivého – jeho Přítomnost pronikla skrze hustou temnotu lhostejných lidí a dala jim sílu, aby obdrželi hojnost jím nabízené Milosti.

6

„V řeči je nesmírně laskavý, má tichý a soucitný pohled, Jeho tvář je jako lotos v plném květu. Jeho mysl je nicotná jako světlo měsíce za bílého dne. On sám svítí v Srdci jako Slunce na obloze.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 6

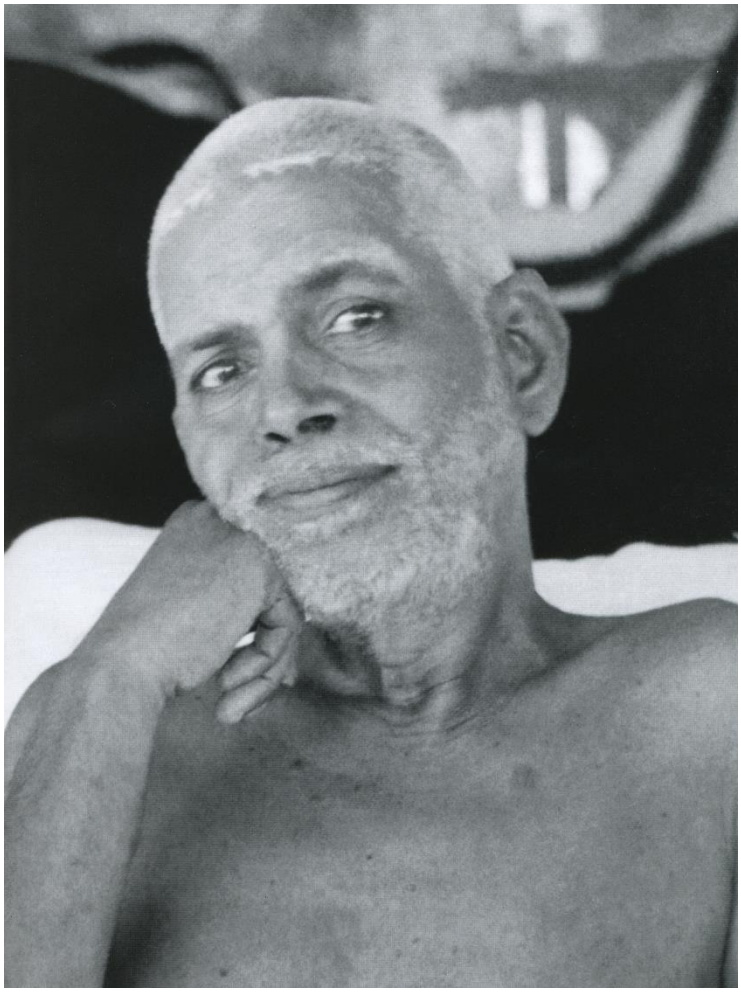

Bhagavánův pohled Milosti byl sám o sobě zdrojem blaha a radosti. Paul Brunton se v jeho přítomnosti cítil takto: „Vím jenom tolik, že mnou protékala klidná řeka ticha a že nepřerušovaný proud ticha a klidu prostupoval mým nitrem.“ Uctívající ze všech částí světa se hrnuli do jeho přítomnosti, aby obdrželi tento pohled Milosti, odhalující pravé Já. Jeho jediný pohled poskytl okamžitou „předtuchu Nekonečna“ řadě toužících duší.

Bhagaván také až do posledního dne trval na udělování *daršanu* uctívajícím. Jednou zrazovali Mudaliar Patti, aby nechodila k Bhagavánovi, protože ho už pro svůj velice slabý zrak nemohla vidět. Ostře odpověděla: „Je pravda, že nemohu vidět jeho nádhernou podobu, ale Bhagavánův pohled na mě padne. Není to největší dobro, jaké mě může potkat?“

Během Bhagavánova posledního onemocnění čekalo ohromné množství uctívajících, aby obdrželo jeho *daršan*. Fronta byla tak dlouhá, že člověk nemohl obdržet *daršan* na více než jednu či

dvě vteřiny. Ale ani tyto tiché pochody kolemjdoucích se neobešly bez události, které ukázaly, jak soucitný a pozorný Bhagaván byl. Jeden plachý uctívající, Mangarám, o kterém bylo známo, že nikdy k Bhagavánovi nepromluvil a že v hale seděl vždy v zadních řadách, si dodal odvahy, a když procházel kolem Bhagavána, hodil k jeho nohám kousek papíru. Bhagaván nechal útržek sebrat, přečetl jej a požádal, aby byl tento člověk přiveden.

Ti, kteří měli službu, ho před Bhagavána přivedli jako by byl viníkem, který má být pokárán za to, že porušuje pořádek. Šrí Bhagaván se mu přímo podíval do tváře a s širokým, laskavým úsměvem souhlasně přikývl.

Útržek obsahoval tato slova: „Bhagaváne! Zachraň mě.“

7

„Nelítostný ke svému tělu, přísný v dodržování kázně, zcela nepřátelský k potěšení smyslů je Mudrcem bez hněvu a touhy, pln radosti z čirého uvědomění.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 7

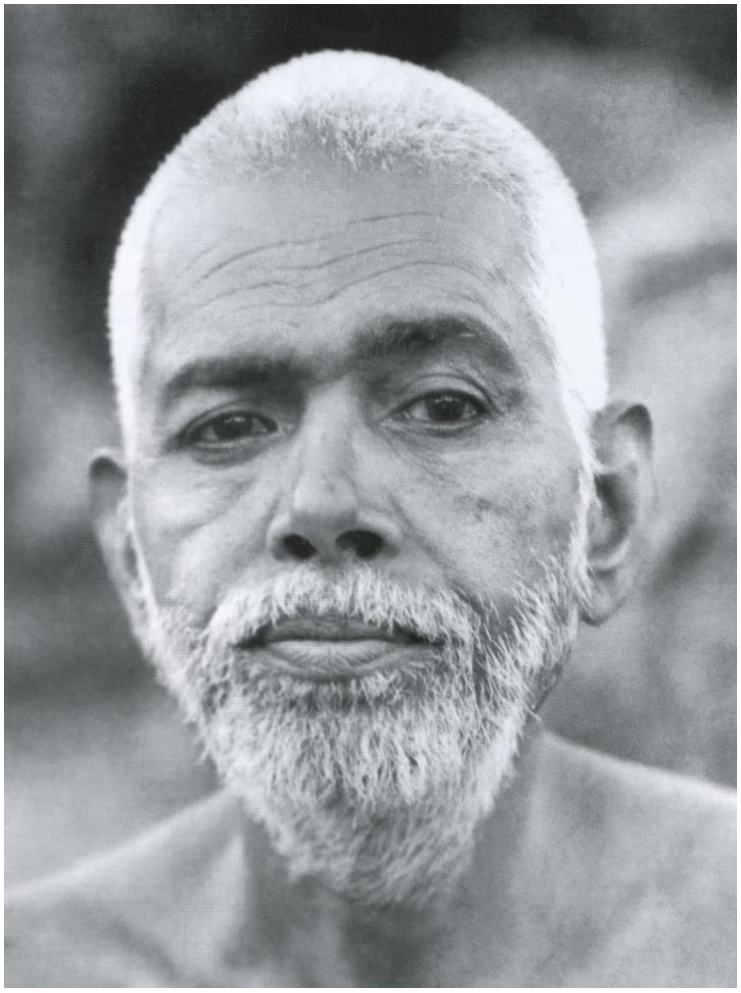

Bhagaván nikdy neuložil své tělo ke spánku. Ať ve dne nebo v noci jeho tělo jen leželo v opřené poloze. Snad naposledy se natáhl do vodorovné polohy tehdy v horní místnosti strýcova domu v Madurai, v útlém věku šestnácti let, kde se odehrál prožitek jeho „smrti“. Nikdy nenosil boty. Dokonce i v nejžhavějším létě, když šel v poledne po rozpáleném písku, kráčel svým obvyklým pomalým tempem a absolutně si nevšímal bolesti svých chodidel. Ta byla navíc plný trnů. Dvakrát se jeho tělo stalo hostinou pro termity, hmyz a bílé mravence – poprvé v Páthalalingamu a potom opět v Gurumuthamu. Když náhodou poškodil hnízdo sršňů na hoře Arunáčale, nastvail jim svou levou nohu, která to spáchala, aby ji do sytosti poštípali.

Byl mistrným kuchařem, důkladně znal kulinářské umění. Dbal, aby se každý dobře a v hojnosti najedl. On sám, když jedl, smíchal veškeré jídlo na svém listu, který sloužil jako talíř a snědl je bez nejmenšího náznaku potěšení. Obzvláště ale trval na tom, aby jeho *daršan* byl

dostupný v kteroukoli hodinu. Dveře haly byly ponechávány otevřené ve dne i v noci, nikdo nesměl být od jeho pohledu Milosti odehnán.

8

„Volný od pobláznění, chtivosti, rozptylujících myšlenek a závisti. Je vždy blažený. Vždy pomáhá jiným, aby překročili oceán Bytí, aniž by dbal na odměnu.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 8

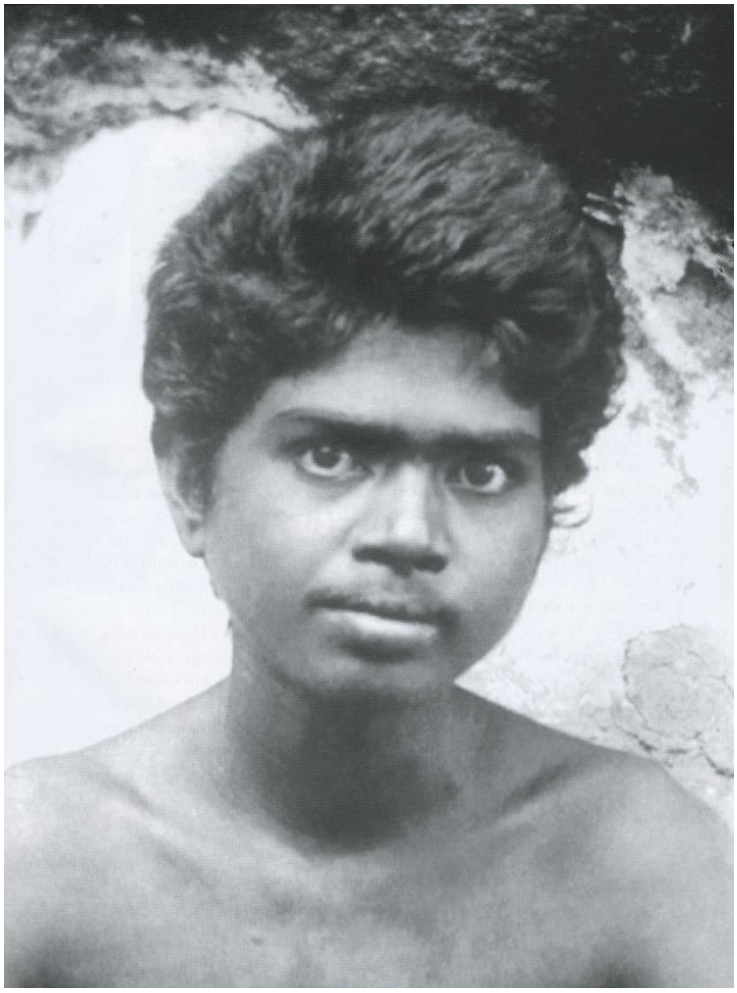

Bhagavánova prohlášení obsahovala plnost hlubokých pravd a přesně vedl mysl hledajících do sféry hlubokého intuitivního odhalení. Když byl jednou požádán, aby definoval cíl života, řekl: „Zbavit se neexistující bídy a dosáhnout blaženosti, která tu vždy existuje.“ Není jeho definice jednoduchá a přesná jako nejvyšší pravda sama o sobě?

Když byl zastřelen Mahátmá Gándhí, propukaly po celé zemi nepokoje. Mezi hinduisty a muslimy docházelo k častým výtržnostem. Tiruvannamalai nebyla výjimkou. Rádio ve staré hale ohlašovalo, jak dochází ke krutému násilí, které bylo pácháno na různých místech. Jedné noci došla zpráva o žhářství a vraždění ve městě; situace byla celkově napjatá a plná strachu. Celé město bylo střeženo speciálními policejními jednotkami. Bylo půl desáté dopoledne. Najednou se ozval hlasitý křik: „Chyťte je, zabijte je.“ Rozzuřený dav pronásledoval jiný dav a všichni vtrhli do ášramu ze strany od hory. V ášramu propukla panika. Jeden uctívající se vrhl ve staré hale ke dveřím a zavřel je na

závoru; ti, kteří meditovali, byli přirozeně vyrušeni. Uprostřed tohoto napjatého rozruchu seděl Bhagaván pokojně, byl obrazem soustředěnosti a opravoval nějakou korekturu. Nic ho nemohlo ani v nejmenším rozrušit a znepokojit.

Jeho ticho bylo hluboké a mocné, jeho vedení směřovalo k praxi a k cíli. Jednou, když se procházel po Arunáčale, zastavil se, zvedl z cesty malý kámen a řekl: „Někdo napsal z ciziny a požádal o kámen z nejsvětější části hory. Neví, že celá hora je posvátná. Je to sám Šiva. Tak jako se my ztotožňujeme s tělem, Šiva si zvolil ztotožnění s horou. Arunáčala je čirou Moudrostí ve formě hory. Ze soucitu k těm, kteří ho hledají, se rozhodl projevit se ve formě hory, která je okem viditelná. Hledající obdrží vedení a útěchu, pobývá-li v blízkosti této hory.“

9

„Když Ganapati řekl: „Matka je moje," a sedl si na klín Párvatí, Kumára mu odvětil: „nevadí, můj je otec," a vylezl si na klín Šivovi, který ho políbil na hlavu. Ramana je slavným projevením tohoto Kumára, který probodl (svým kopím) horu Kraunčhu".

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 9

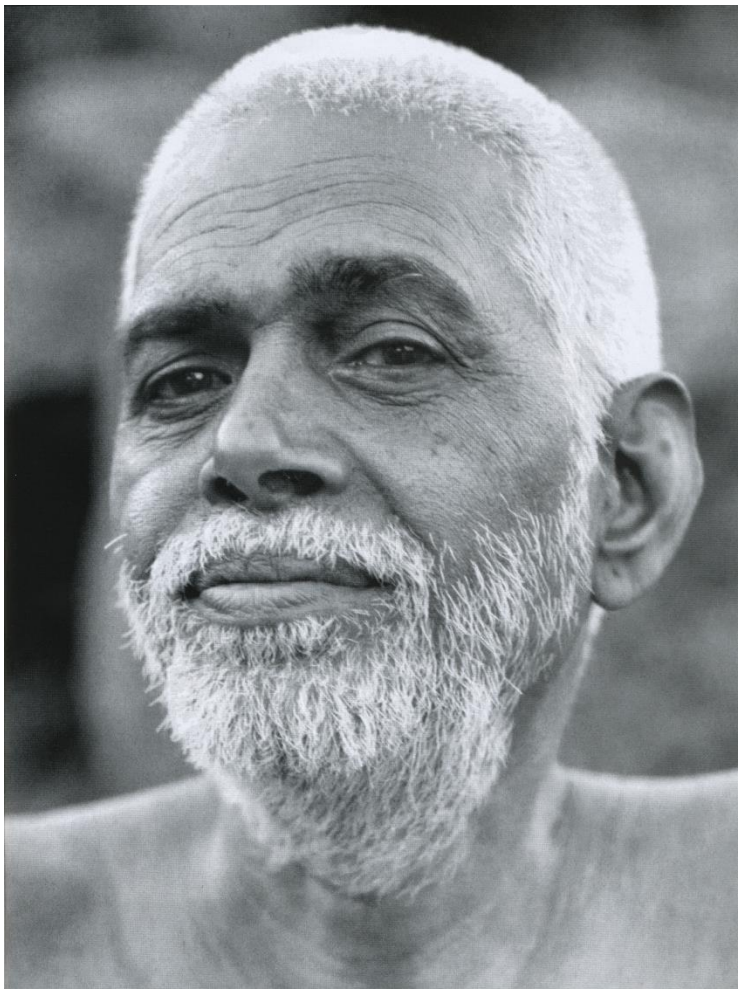

Když mladý Ramana stál (v Madurai) před Matkou (sochou bohyně) Mínákší, kanuly z jeho očí hojné slzy. Nevěděl, proč se tyto prudké vodopády slz objevily! Mínákší, jedna z těch, která na svoje děti vylévá milost očima, snad svého slavného syna zasvěcovala do hry očí, žehnajíc opravdovému uctívajícímu pohledem milosti! Pravý syn, jakým Ramana byl, když následoval svoji Matku Mínákší, zasvěcoval ty, kteří k němu přišli, pouze prostřednictvím *najana dikša* (pohledem). A když tento syn zelené Matky od ní přijal životodárné tajemství zasvěcení očima, pak jakoby vyskočil z jejího klína do otevřené náruče svého rudého Otce Arunáčaly – Nehybného Principu. Ohnivý Otec vyvolal v těle svého syna spalující pocity poté, co úspěšně prošel zkušeností smrti, vedenou Otcem – Pánem smrti! Když objetím, symbolizujícím věčnou Jednotu, ohlašoval Ramana svůj příjezd k Arunáčale, k Otci, odevzdal mu vše, včetně spalujících tělesných pocitů! Jako skála upevněn ve svém pravém bytí –

džňáně – vyléval Syn, stejně jako jeho nehybný Otec, v bohaté míře své požehnání na všechny svýma nádhernýma očima, které zdědil po ztělesněné milosti své zelené Matky. Byl tím nejvhodnějším k vytvoření a otevření nové cesty – *vičáry margy* – zahrnující podstatu véd a upanišad, nejlépe vyhovující modernímu věku vědeckého zkoumání. Vítězství Ramanovi, Synovi, slavnému projevení Dokonalosti a Čistoty!

10

„Je mystickým projevem mantry: „Óm vačhadbhuve namah (Pozdrav ohni brahman, ve kterém vzniká Slovo)“.

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 10

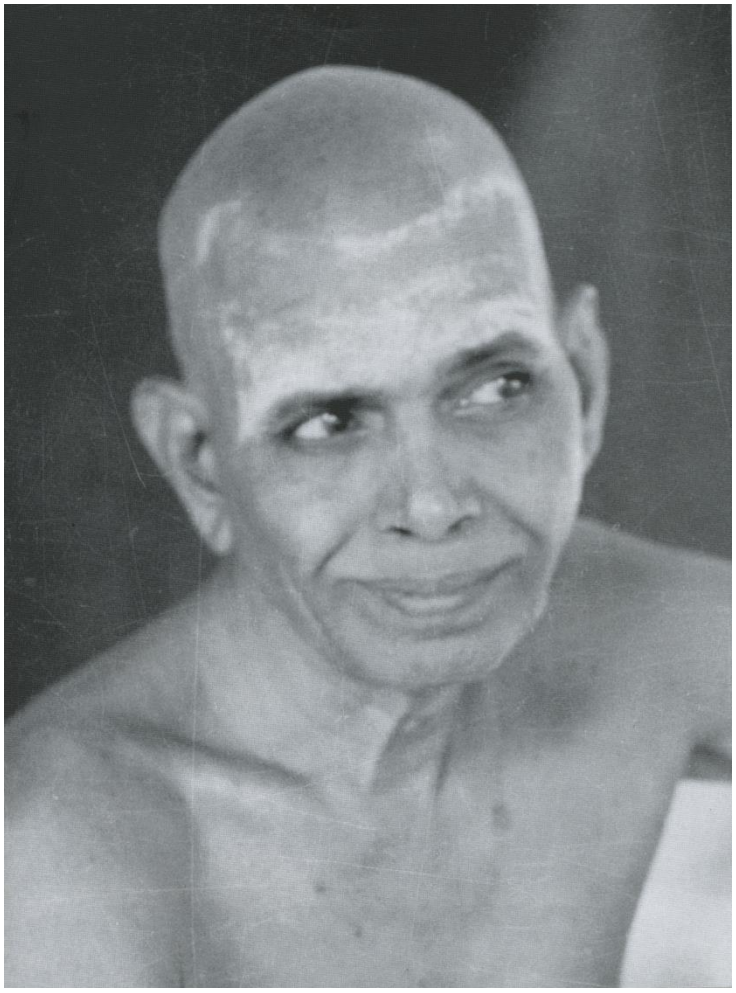

Jiskra z Arunáčaly, hory ohně, hory poznání dospěla do Tiručuzi a nalezla útulek v lůně matky Alagammal. V noci 30. prosince 1879 byl svět požehnán zrozením Šrí Ramany. Věčnost se oděla lidskou podobou! Od narození se slovo „Arunáčala“ neustále opakovalo v srdci mladého Ramany. Tak se ohnivá jiskra z Arunáčaly neprojevila pouze v oné nádherné zlaté podobě, ale usadila se také ve věčném zvuku: „Arunáčala, Arunáčala“! Spirituální centrum je založeno a „Slovo“ zrozeno!

Zkušenosti smrti spálila v mladém Ramanovi „já“ a „moje“. Neustále se opakující vnitřní prozpěvování „Arunáčala“ pohltilo vše, včetně Ramanova tělesného pohybu směřujícího do fyzické blízkosti ohnivého Otce. Svého Otce poprvé zahlédl v Arajaninalluru v podobě čirého světla! Brzy se syn s Otcem setkali. Ramana uchvácen skálopevnou nehybností Otce, zůstal u Arunáčaly. Oheň nejen hoří, ale také vyzařuje světlo. Jestliže pohled Šrí Ramany, záblesk milosti, spaloval nevědomost zástupů, jeho nektarová slova je obdařila čirým poznáním. Jeho slova moudrosti v nich vybudovala

podstatu dokonalého poznání. Tento syn Ohně každým slovem, které pronesl a napsal, osvítil, osvěcuje a bude osvěcovat srdce miliónů lidí!

11

„Je asketou bez danda (hole), třebaže je Dandapánim...“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 11

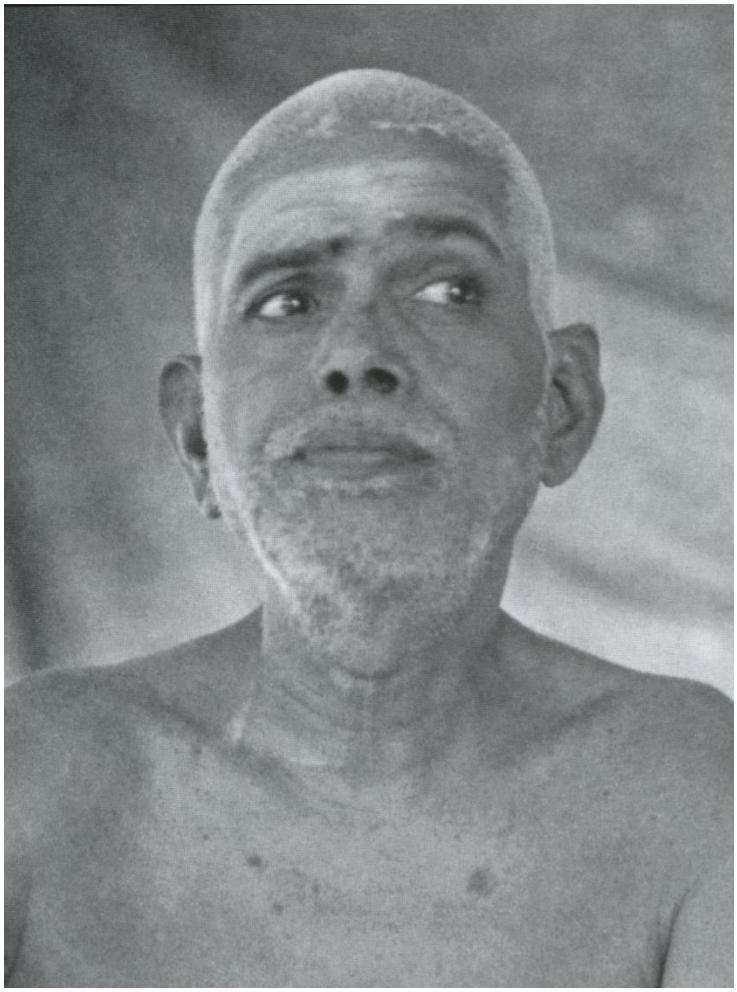

Bhagaván používal vycházkovou hůl nikoliv z důvodu svého vysokého věku, ale již od raného mládí, od příchodu k Arunáčale. Duchovní zkušenost smrti v Madurai vyvolala u něho jednak potřebu hole jako podpěru a také vyvolala třes hlavy. Bhagaván to vysvětloval analogií ohromného slona, který vstoupil do malého stanu. V jakém stavu potom může být stan! Bhagavánovo tělo bylo skutečně takto otřeseno. I v pokročilém věku mohl Bhagaván svižně chodit, ale postát nevydržel ani několik minut. Mohl stát pouze za pomocí hole pevně před sebou zapřené – jako trojnožka.

Bhagaván byl *ati-ášrami*, ten, který překročil čtyři *ášramy* (životní stavy či životní role) – *brahmačárja*, *grihaštha*, *vanapraštha* a *sanjása*. A tak nezbytnost rituální hole (*danda*), předepsaná pro *sanjásiny*, neměla pro něho žádný význam, třebaže vždy byl *dandapánim* s holí v ruce.

V raném období měl ve zvyku vyrábět mnoho vycházkových holí a dávat je uctívajícím, a to v takovém množství, že se ášramu sotva dostávalo dřeva na topení. Uctívající proto spěchali najít vhodné větve pro hole a dávali je Bhagavánovi, který tím, že je učil, jak je vyhladit, začal je dělat sám.

Měl ve zvyku ponechávat si nějakou zohýbanou a štědře dávat uctívajícímu dokončenou, dobrou a hezkou hůl se slovy: „Lidem se budou líbit pouze pěkné hole. Kdo by chtěl mít zohýbanou a ošklivou hůl jako je tato? Tak si ji ponechám!“ Uctívající, kteří přicházeli v té době do ášramu, mezi sebou soutěžili, kdo získá hůl, kterou udělal sám Bhagaván. Považovali to za *prašád* (dar Boha či gurua uctívajícímu).

Jednou chtěl někdo objasnit výklad pojmu *niškámja karman*. Bhagaván neodpověděl, ale začal vyhlazovat drsnou hůl a vynaložil velké úsilí, aby ji vyleštil a zkrášlil. Vyžádalo si to mnoho hodin soustředěné práce. Když ji dokončil a hůl byla vyleštěná a hezká, Bhagaván ji spontánně daroval pastevci, který šel náhodou okolo. Jaká velkolepá a praktická ukázka v odpověď na vážnou otázku uctívajícího!

12

„... Vzdal se Bhavy (zrodu, samsáry), ačkoliv je věčným ctitelem Bhavy (Šivy) ...“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 11

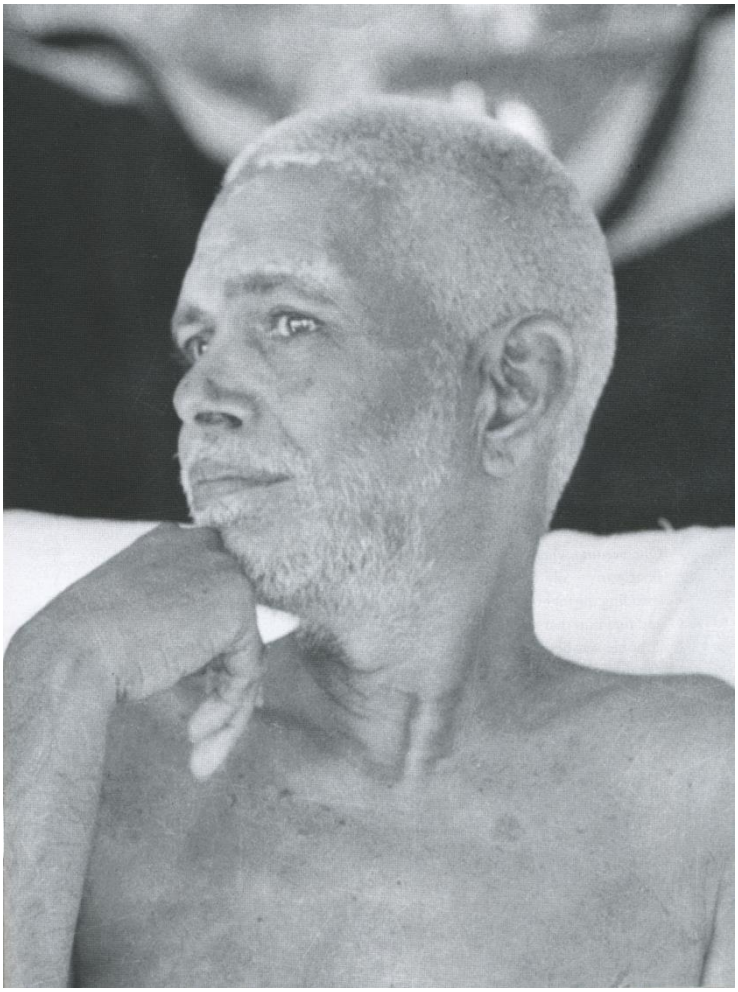

Zklamaný *grihaštha* (hospodář) utekl z domova a uchýlil se do ášramu. Jednoho dne si dodal odvahy a zeptal se Bhagavána: „Bhagaváne! Jak uniknout ze *samsáry*? Jsem přesycen rodinným životem. Chci se všeho zříci.“ Bhagaván ho přerušil a řekl: „Podívejte se, jak velkou *samsáru* mám já. Utekl jsem z domova, ale všimněte si, jak jsem uvízl v této ohromné rodině!“ Bhagaván ukázal na velké shromáždění uctívajících okolo sebe a označil je za členy své rodiny!

Při jiné příležitosti, když se jeden uctívající zeptal, zda zřeknutí se *samsáry* neznamená opustit ženu, bohatství a domov, Bhagaván mu laskavě řekl: „Neexistovali snad lidé, kteří žili uprostřed toho všeho, a přesto dosáhli realizace? *Samsára* existuje pouze ve vaší mysli…“

Bhagavánových *Pět hymnů ke chvále Arunáčaly* vyjadřuje jeho uctívání Šivy. Ve všech těchto hymnech znamená slovo „Arunáčala“ Šivu, Boha a také horu v Tiruvannamalai. Je to ale jen hora kamení? Vůbec ne. Jeden uctívající se Bhagavána zeptal, zda by mu mohl ukázat Boha ve fyzické podobě a prohlásil, že se nespokojí s metafyzickou odpovědí jako „Bůh je všepronikající

a všemohoucí“ atd. Bhagaván s veškerou vážností ukázal na horu a řekl: „Co jiného to je? Je to Šiva sám. Tak jako my se ztotožňujeme s tělem, Šiva se rozhodl ztotožnit se s touto horou. Ze soucitu se rozhodl zjevit se „naším očím“ ve viditelné formě této Hory.“

Takto pěje Ramana, král mezi mudrci: „Uctívání Arunáčaly, drahocenné, zářivé krásy, dokonce i pouhé její připamatovávání si, zajistí Osvobození.“

13

„...on sám je Tarakou (převozníkem) k překonání moře utrpení, přesto je nepřítelem Taraky (démona nevědomosti)…“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 11

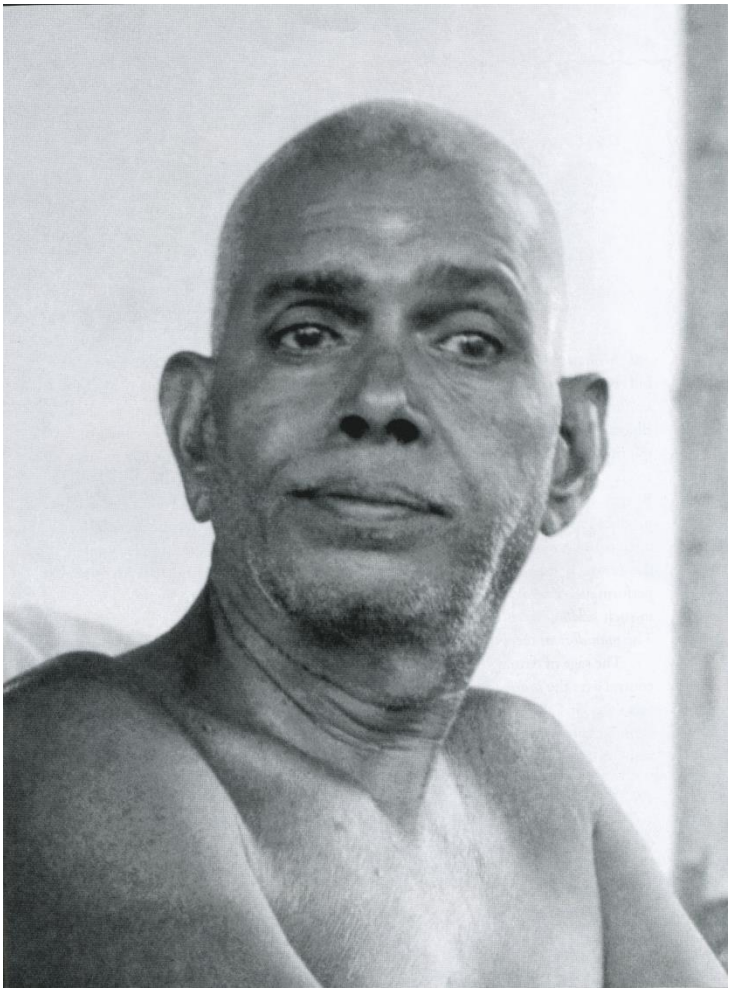

Bhagaván byl převozníkem, přepravujícím ve své lodi milosti mnoho uctívajících, kteří ochromeni bezmocně uvízli uprostřed oceánu *samsáry*. Je zřejmé, že odvracel neštěstí a zlo, které sužovaly uctívající.

Abychom uvedli jeden případ, vybavuje se nám neštěstí Vilačheriho Rangy Ajera. Byl to starý přítel, Bhagavánův spolužák z Tiručuzi. Později se stal jeho věrným oddaným. V jednu dobu byly Rangovi Ajerovi předpovězeny obzvláště špatné dny. A jak bylo předpovězeno, nehody přicházely jedna za druhou – úmrtí, dluhy a nedostatek čehokoliv dobrého. Ranga Ajer utekl k Bhagavánovi a vše mu pověděl. Bhagaván mu poradil, aby zůstal s ním – a nejen to, ale aby ho neopouštěl dokonce ani na několik málo hodin!

Jednou večer, když měl jít na nádraží vyprovodit příbuzného, Bhagaván ho přísně varoval, aby „se rovnou vrátil a nikde se netoulal ani nestrávil noc ve městě“. Po mnoha měsících ho Bhagaván

zavolal a sdělil mu, že se může vrátit domů. Když se tak stalo, bylo doma vše v naprostém pořádku – půda byla prodána, dluhy tím vyrovnány, byl dohodnut sňatek dcery a čekalo ho výnosné zaměstnání. Nejcennější ze všeho bylo ovšem to, že se mohl zdržovat v bezprostřední přítomnosti a společnosti Bhagavána, svého učitele a pít po tak dlouhou dobu nektar Ramanovi ambrózie.

Bhagaván ničil i nejhutnější temnotu nevědomosti v uctívajících pouhým pohledem Milosti. Meditujme v nerušeném tichu u nohou tohoto gurua Ramany, který zjevil věčné Vědomí.

14

„... Je hamsa (labuť; světec je označován za Paramahamsu), avšak bez připoutanosti k manasa (k jezeru manasa, ideálu všech labutí; manasa také znamená mysl).“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 11

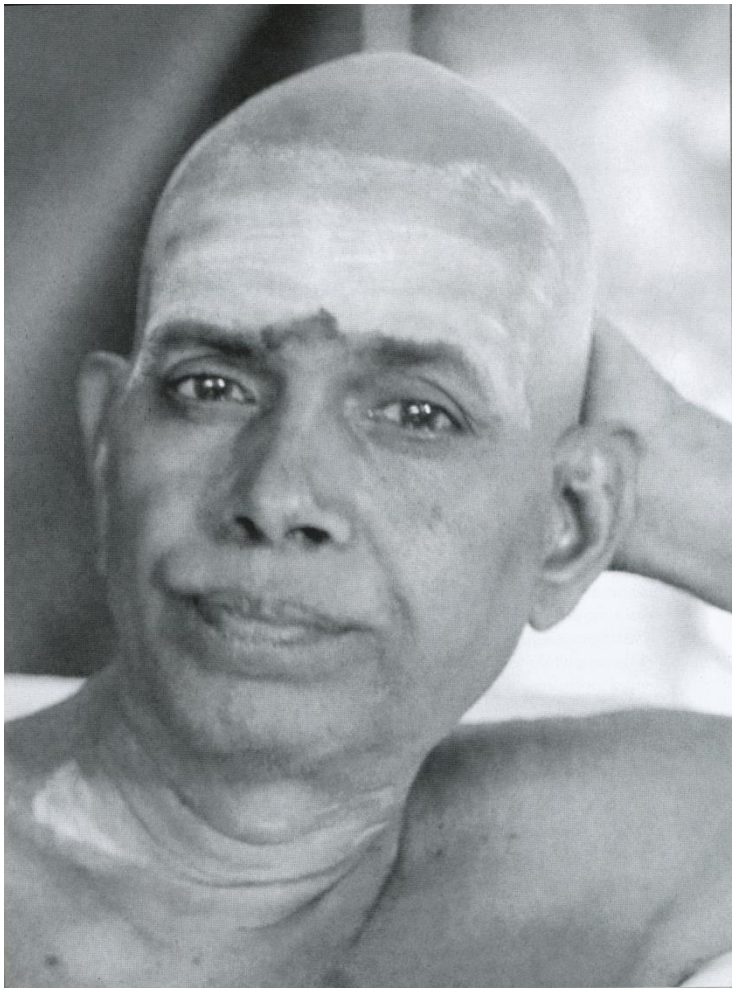

Jeden odborník na ajurvédu, uctívající Bhagavána, s jeho požehnáním přišel a usadil se na hoře Arunáčale. Stal se *matádhipatim* (*mata* – názor, doktrína; *adhipati* – pán, vládce svého ášramu). Získal řadu sil, a tak se stal velmi populárním. Zprávy o jeho jógových činech a znalostech se dostaly k Bhagavánovi. Někteří stoupenci z Ramanášramu na něj byli velice hrdí. Během pouti navštívila jedna taková skupina stoupenců tohoto *matádhipatiho*, který je okázale přijal. Po několika dnech se chtěl Bhagavánovým uctívajícím předvést. Řekl jim, že získal velkou moc a že může ze vzduchu cokoli zhmotnit. Zamával rukama a na dlani měl několik zlatých mincí. To byla skutečná *siddhi*. To, co potom řekl, bylo však uctívajícím velice nemilé. „Takové věci mohu předvádět tím, že na ně jen pomyslím. Může váš Mahárišiprokázat takové *siddhi*?“ Ostrá odpověď bodla jako žihadlo: „Vy máte mysl, která se těmto silám oddává. Co naplat. Náš Bhagaván nemá žádnou mysl, aby si něco přál!“ *Matádhipati* si uvědomil svoji hloupost a prosil Bhagavána za odpuštění.

Arunagiri – mudrc a vládce nad bytostmi a věcmi byl jedinečný a jeho kontrola energie (*indrija*) a mysli (měl-li nějakou) byla dokonalá. Bhagaván Ramana byl vždy ve vědomí pravého Já - Self jako Sanaka, Suka a Džadabharáta. Jeho neochvějné přebývání v pravém Já poskytovalo největší hodnotu jeho učení a svatost jho osobě jako skutečnému učiteli, Bohu z těla a krve. Sláva svatým nohám Bhagavána Ramany!

15

„Klidnější než hora zlata (Méru), hlubší než oceán, trpělivější než nehybná zem, matka všech, vzor sebekontroly, vzdálen dokonce i šepotu vzrušení.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 12

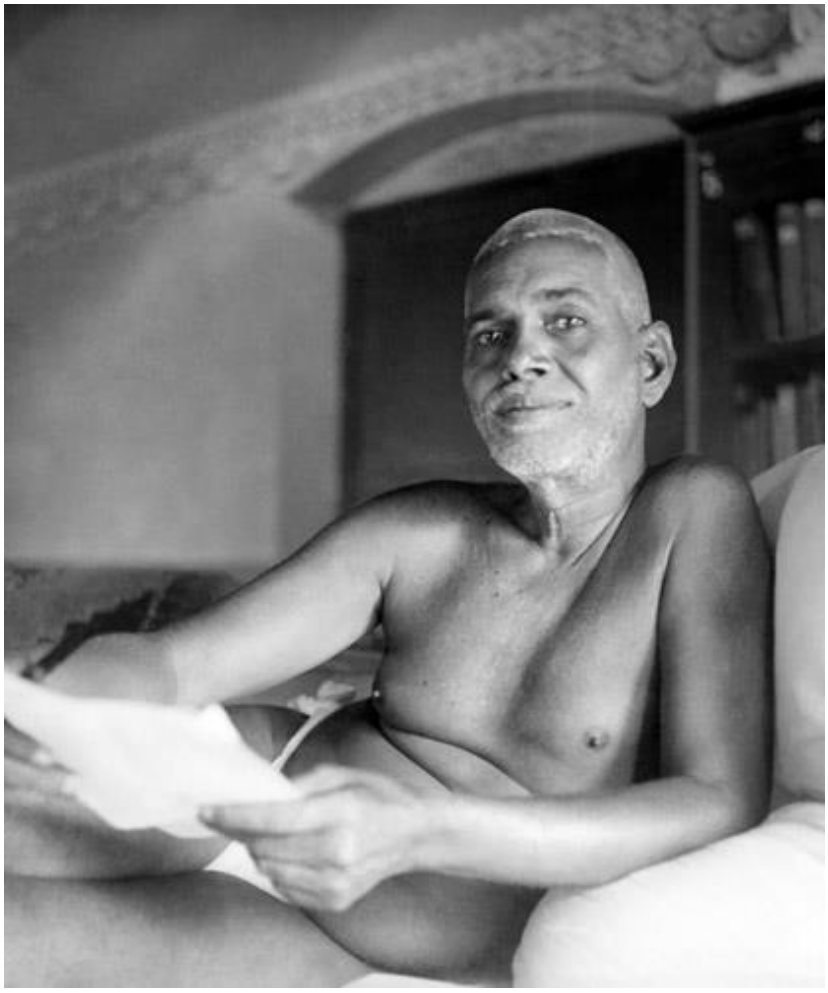

Dokonce i v časech, kdy žil mladý Ramana na Arunáčale, musel čelit vážným situacím, které vyvolávali žárliví *sádhuové*. Jeden z nich se dokonce pokusil svalit balvan najJeho příbytek. Nejenže se (Bhagaván) nezlobil, ale ze soucitu šel a chytil viníka při činu, aby mu zabránil spáchat těžký hřích. Poté, co sešel z hory dolů do současného Šrí Ramanašrámu, projevil příkladnou laskavost dokonce vůči surovým zlodějům.

Ve 30. letech několik učených stoupenců z Mádrasu rozhodlo, že by se měl Bhagaván přestěhovat do Mádrasu, a že by neměl bydlet ve vzdáleném Tiruvannamalai. Protože znali jeho rozhodnutí neopouštět Arunáčalu, dohodli se, že ho odvezou násilím. Datum „transportu“ bylo dohodnuto a vše do detailu sděleno také Bhagavánovi. Osudný den nastal. Obyvatelé ášramu byli zděšeni, že jim Bhagaván nebude již nablízku. Bhagaván však zůstal nepohnutý jako skála. Neřekl k tomuto tísnivému problému jediné slovo. Určený čas nastal a minul. Vzrušení ášramité drželi stráž

okolo Bhagavánovy staré haly a kousali si nehty. Bhagaván zůstal chladný a uhlazený jako vždy. Ačkoliv „zlodějská“ parta oznámila, že se *ášrám* nemusí obtěžovat s jejich obědem, Bhagaván instruoval kuchyni, aby pro ně jídlo připravila a uschovala je. Místo očekávaného „tornáda“ dorazila pozdě večer krotká, unavená a frustrovaná skupina a sklonila se před Bhagavánem. Bhagaván je doprovodil do kuchyně; samozřejmě se podrobili (autobus se cestou obrátil na střechu, veškeré zásoby jídla se jim vysypaly do bláta a šok z nehody je hluboce zasáhl, i když nikdo nebyl zraněn).

Když se vrátili zpět do haly, dlouho a tiše seděli před Bhagavánem. Ačkoliv se vzrušení v hale a v myslích ášramitů nezmírnilo, intenzívní láska a milost, které vyzařovaly z Bhagavánovy přítomnosti, pomatenou skupinu přiměla „tiše“ odjet, dokonce aniž by se pokusili hovořit. Krize vulkanické erupce přešla v záplavu vroucného uctívání. Strhující proud Míru, který vystupoval z Ticha tohoto svatého Mudrce, pohltil všechny bez rozdílu.

16

„Šířící milost jako (měsíc), jako přítel modré lilie…“

Šrí Ramanagíta, kap 18, verš 13

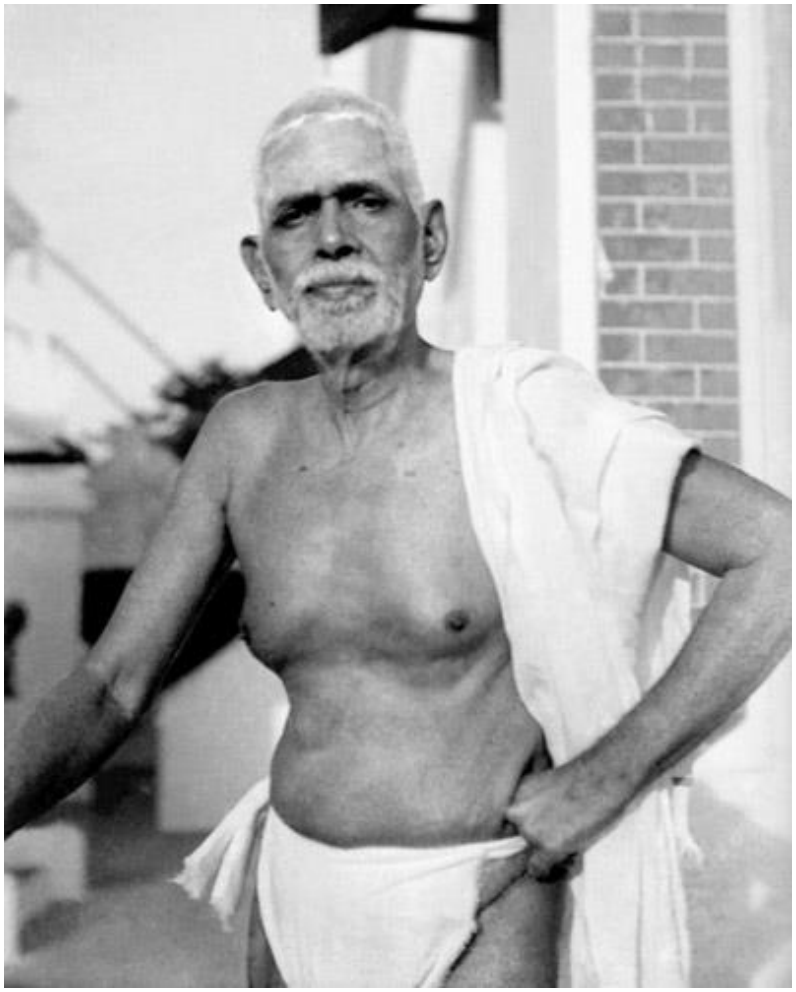

Luis Hartz byl za 2. světové války spolu s Arthurem Osbornem v jednom internačním táboře v Bangkoku. Osborne mu ukázal Bhagavánovu fotografii; okamžitě si získala stálé místo v Hartzově srdci. Ještě s vězeňského tábora napsal Bhagavánovi dopis. Válka skončila, a zatímco byl Hartz zaneprázdněn zajišťováním materiálního pohodlí, Osborne se usadil u Arunáčaly. Po několika letech se stalo, že Hartz, dychtící po setkání s Mahárišim, vůči kterému cítil do té doby velký obdiv, projížděl Indií. Ramana dosud nebyl jeho guruem. Hartze, kterého přivezli z Madrasu do ašrámu, vzal Osborne, navzdory pozdní hodině, k Bhagavánovi. Hartz byl nervózní.

Bhagaván se k němu otočil pomalým pohybem hlavy. Jeho oči upoutaly a uvěznily oči Hartzovy. Hartz to popisuje takto: „Bhagavánovy oči byly jako chladivé, bezedné jezero a zároveň působily jako kouzelná zrcadla; najednou jsem cítil mír, jako bych se vrátil domů po dlouhé cestě.” Hartz měl řadu pochyb a otázek, ale něžný a milostivý Mahárišiho úsměv je jednoduše odstranil. Když se Hartz zmínil o dopise, který mu napsal před léty z vězení, Mahárišiho si ho přesně vybavil. Mahárišiho

soucit a láska neměly obdoby. V osobních dotazech, v zájmu o problémy jiných a v péči o potřeby ostatních plynula jeho Milost neomezeně, a to z každého jeho projevu, jak poznamenal Hartz.

Vyvrcholením všech těchto význačných zkušeností bylo Hartzovo tiché zasvěcení pohledem Mahárišiho *(najána dikša)*. Bylo to v den jeho odjezdu. Hartz seděl s těžkým srdcem na Arunáčale. Po nějaké době se vrátil zpátky do haly a posadil se před Bhagavána: „Najednou se na mě Mahárišiho zadíval s velkou intenzitou. Jeho oči se mě zmocnily. Nevím, jak dlouho to trvalo, ale cítil jsem absolutní vnitřní mír." Hartz chtěl mít jistotu a požádal Bhagavána: „Bhagaváne! Chci Vaše zasvěcení." Bhagaván milostivě přisvědčil: „Již ho máte!" Bhagaván, velký dárce, se stal jeho Satguruem!

17

„…zářící jako Pán lotosu (slunce)…“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 13

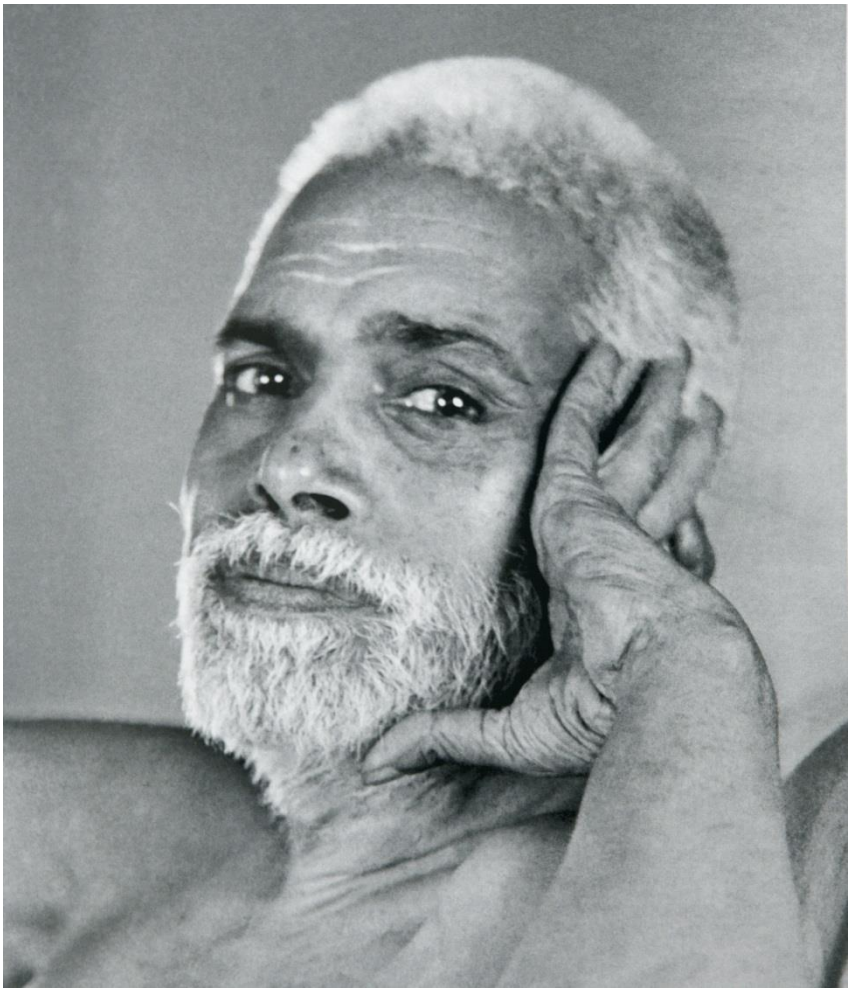

Oddaný uctívající z Paňdžábu (patrně sikh – pozn. překl.) měl už v dětství vize Boha Krišny. Stal se velkým *bhaktou*. Když dospěl, vstoupil do armády (tradiční povolání sikhů – pozn. překl.), ale za nějaký čas ze služby vystoupil jen proto, aby mohl veškerý svůj čas zasvětit *sádhaně*. Ve své horlivé touze vidět Boha navštívil mnoho svatých mužů a ve svém horlivém úsilí je prověřoval otázkami: „Viděl jste Boha? Můžete mi Boha ukázat?“ Všechna nabídnutá metafyzická vysvětlení odmítal a chtěl jasnou odpověď: „ano“ či „ne“. Nikdo mu nedovedl Boha ukázat.

Jednoho dne přišel do jeho domu nějaký *sádhu* pro *bhikšu* (jídlo věnované žebrajícím *sádhuúm*). On i jeho žena ho svědomitě nasytili a on se pak se *sádhua* zeptal, zda by mu mohl doporučit nějakého *svámího*, který by mu mohl Boha ukázat. *Sádhu* bez váhání jmenoval Ramanu Mahárišiho z Arunáčaly. Pouhé vyslovení tohoto jména vyvolalo v uctívajícím vlnu nadšení. *Sádhu* odešel. Onen uctívající se dozvěděl, že Arunáčala je ve státě Madrás. Neměl však na dalekou cestu

peníze. Následujícího dne nalezl v novinách řešení. Nějaká jídelna v Madrásu potřebovala vojenského vysloužilce jako správce. A on místo získal.

Přijel do Šrí Ramanášramu a šel přímo do staré haly. Ten, koho tam viděl na pohovce, nebyl nikdo jiný než onen *sádhu*, jenž navštívil jeho dům v Paňdžábu! To ho rozzuřilo. Tento falešný *sádhu* si cestoval a propagoval sám sebe. Byl tím úplně znechucen. Sebral se a hodlal odejít, když tu ho naštěstí jeden z obyvatel ášramu ujistil, že Mahárišiniki nikdy od svého příjezdu v roce 1896 Arunáčalu neopustil! Jaký zázrak, že Mahárišiniki záhadně přišel do Paňdžábu, aby ho přijal do své náruče. Avšak jeho touha, jeho hlad spatřit Boha nezmizely.

Ten den měl možnost konfrontovat Mahárišiniho se svými obvyklými dotazy. Jen poznamenal: „Je to obchod Bhagaváne! Jsem ochoten zaplatit jakoukoliv cenu, dokonce i vlastním životem, ale Váš podíl na tomto obchodě je umožnit mi vidět Boha.“ Bhagaván zůstal tichý. Po chvíli pomalu, ale pevně řekl: „Spíše vám umožním Bohem být nežli ho vidět.“ Tazatel byl zmaten. Mahariniši pokračoval: „Jaký je užitek z Boha, který přichází a odchází? Jde-li o skutečného Boha, měl by být s vámi vždy.“ Tato slova pronikla do srdce uctívajícího a ten zakusil nejnádhernější pocit blaha, jaký kdy měl. Bůh, kterého hledal, bylo jeho vlastní pravé Já v něm! Bhagaván způsobil jeho úplného přerod, a to svojí oslnivou přítomností a pronikavou moudrostí.

18

„…svým přebýváním v brahman (ve stavu čirého bytí), pevný jako skála, připomíná jednoho ze svých Otců, (sedícího) pod banyjánovým stromem…“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 13

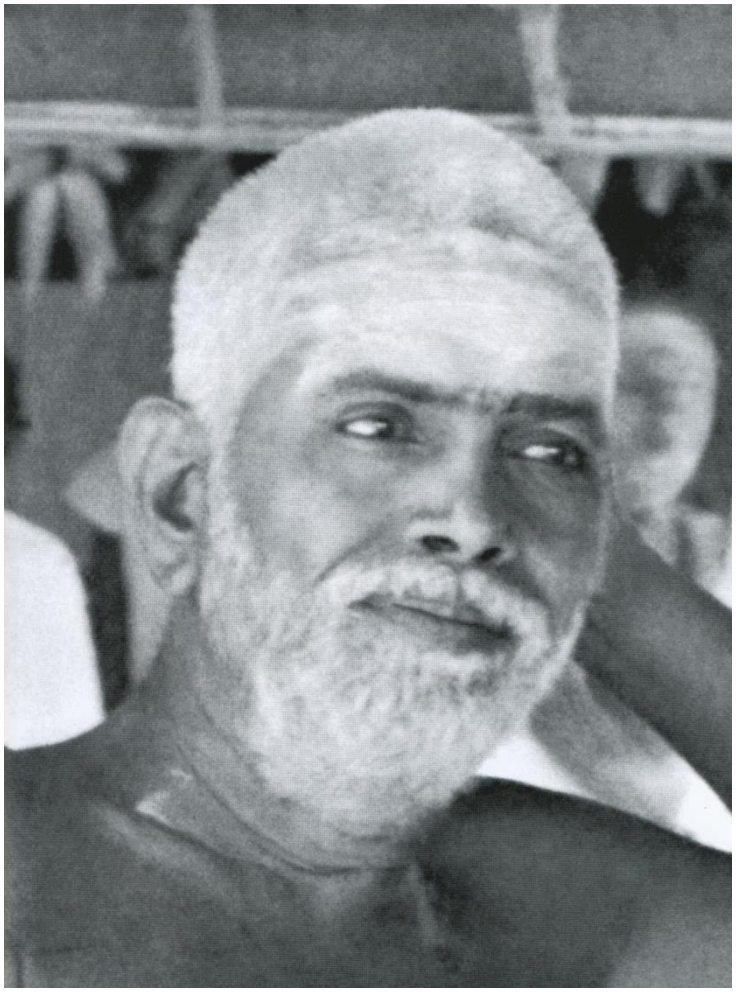

Během jednoho svátku *Mahá Šivarátri* (velká Šivova noc) požádali stoupenci Bhagavána, aby jim objasnil význam *Dakšinamurti Aštakam* (8. den po úplňku v indické zimě – pozn. překl.). Stoupenci čekali, až Bhagaván začne se svým vysvětlováním, ale Bhagaván zůstal tichý. Kolem se nic nehýbalo. Celá atmosféra byla přesycena silou a mírem Bhagavánovi přítomnosti. Nikdo si nevšiml, jak čas ubíhá. Náhle se Bhagaván zvedl. Teprve pak si všichni uvědomili, že noc uplynula a Bhagaván jde na svou ranní procházku po hoře! Pochopili nejen to, že pravým významem veršů bylo samotné ticho, ale i to, že Bhagaván celou noc poskytoval jejich tichý výklad. Příštího dne, když byl dotázán, Bhagaván odpověděl: „Skutečné ticho představuje přebývání v pravém Já.“

Jednoho dne vešlo ve známost, že jakási rozhlasová společnost plánuje nahrávání Bhagavánova hlasu a požádala o svolení. Bhagaván se zeširoka usmál a řekl: „Vskutku? Ale mým hlasem je ticho, ne? Jak mohou nahrát ticho? TO co JE, je Ticho. Kdo ho může nahrát?“ Když uctívající

uslyšeli tato „nesmrtelná slova“, tiše si sedli a vyměňovali si pohledy úcty a nadšení. Hala úplně ztichla.

Bhagaván, ztělesnění Otce, Arunáčaly, seděl v *mauna mudře*, pozici Ticha. Tak sedával většinu času jako skála a zdánlivě hleděl do prostoru, ale svou vizí byl zcela vtažen dovnitř. Ticho v Bhagavánově přítomnosti nemělo žádný nádech nucenosti. Bylo to ticho živoucí a vibrující. Bylo to ticho, ve kterém síla jeho přítomnosti a vyzařování jeho milosti byly pociťovány nejpronikavěji. Bhagaván nebyl v tichu, Bhagaván byl a je Tichem!

19

„Dokonce i nyní září Dévaséna v tisíci-plátečném lotosu jeho hlavy, nádherný na pohled, nádherný v mysli, v podobě příznivých myšlenek; a přece je osvobozen i od nejslabších záchvěvů tužeb. Ačkoli je hospodářem, je králem mezi askety.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 14

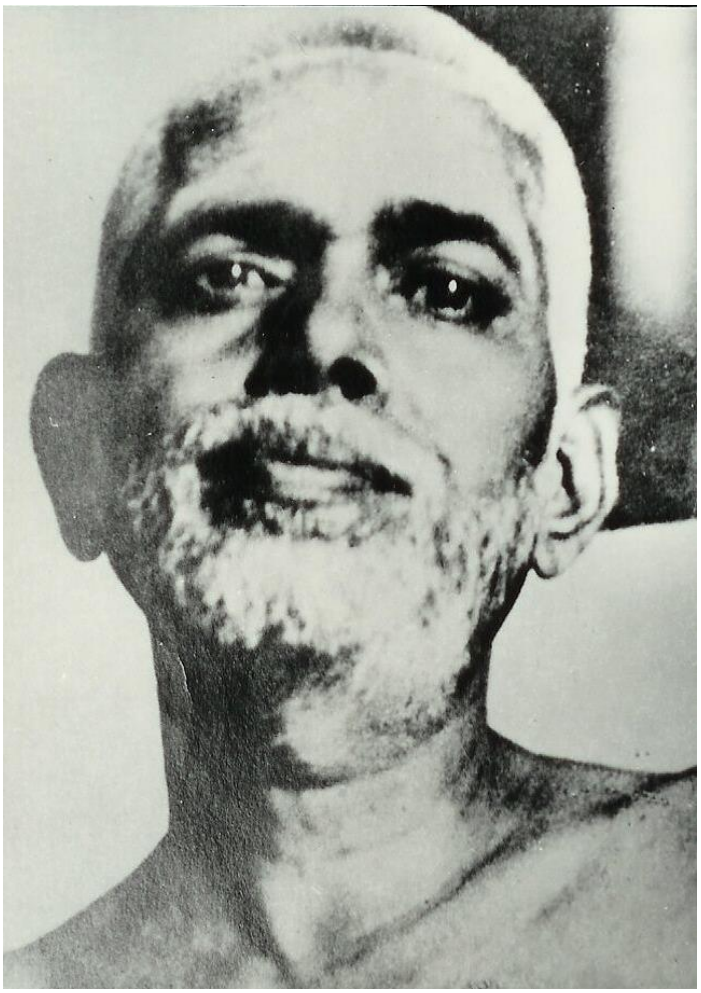

Spolužák Šrí Ramany, Vilačéri Ranga Ajer, slyšel o Bhagavánovi a přijel ho navštívit k Arunáčale. Byl rozrušen, že se má po letech setkat se svým blízkým spolužákem ze školních let v Madurai. Nevěděl, jak má svámího pozdravit. Vzal si s sebou nějaké cukroví. Když vystupoval na Arunáčalu, znervózněl. Host znal Venkataramana (chlapecké jméno Ramany – pozn. překl.) jako citlivého a živého hocha, ale nyní byl Venkataraman svámím a tak nevěděl, jak bude přijat. V tomto mentálním rozpoložení se blížil k jeskyni Virúpákša, kde tehdy Mahárišiži žil. Bhagaván vyšel ven a posadil se na kámen. Najednou náš ustaraný návštěvník uslyšel známý sladký hlas: „Hej, Rango! Hej, Rango, pojď sem, pojď!“ Když se Ranga Ajer s Bhagavánem setkal, byl radostně překvapen – podle hlasu i chování uviděl starého Venkataramana, ale v postavě a vystupování spatřoval pouze světce s neochvějnou moudrostí! Jeho tvář, prozářená realizací, plála světlem džňány. Několik minut pobytu

a hovoru s ním Rangovi Ajerovi ukázalo, že jeho Venkataraman je samotným Bhagaván (Bohem) – pramenem všeho štěstí, dobroty i poznání!

Bhagaván tím, že ho požádal o sdělení všech podrobností o jejich společných starých přátelích, místech, kde se toulali a o příbuzných, zapůsobil na svého spolužáka tak, že ten se cítil zcela bez rozpaků. Jeden den ho Bhagaván vzal k Pandaval Thírthamu, aby si zaplavali. Ranga Ajer mezitím získal již úplné jasno o vznešených duchovních výšinách, kterých jeho spolužák dosáhl. I pro něho byl nyní již jenom Bhagavánem. Oba měli rádi plavání. Během plavání, právě když Ranga Ajer přemítal o minulosti, o tom, jak se společně koupávali v Madurai, ucítil najednou kopanec do nohou od Bhagavána. Ano, bylo to přesně tak, jako dříve, Bhagaván mu krouživým pohybem nohou uštědřoval zezadu rány a kopal ho nohama. Ranga Ajer s velkou úctou uchopil oběma rukama Bhagavánovu svatou nohu a řekl: „Jak to, že je tvoje noha nyní tak jemná a něžná? Tehdy bývala silná jako z oceli.“ Bhagaván odpověděl: „Ano, i tělo se změnilo.“ Mocný přerod, který v chlapci Venkataramanovi duchovně způsobila zkušenost smrti, v sobě zahrnoval také fyzické změny! Stal se skutečným Bhagavánem!

20

„Uctívajícím poskytuje laskavou přízeň. Je guruem dokonce i velkého Ganapatiho, pána manter; jako nebeský strom zmírňuje bolest těch, kteří vyhledávají stín jeho nohou.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 15

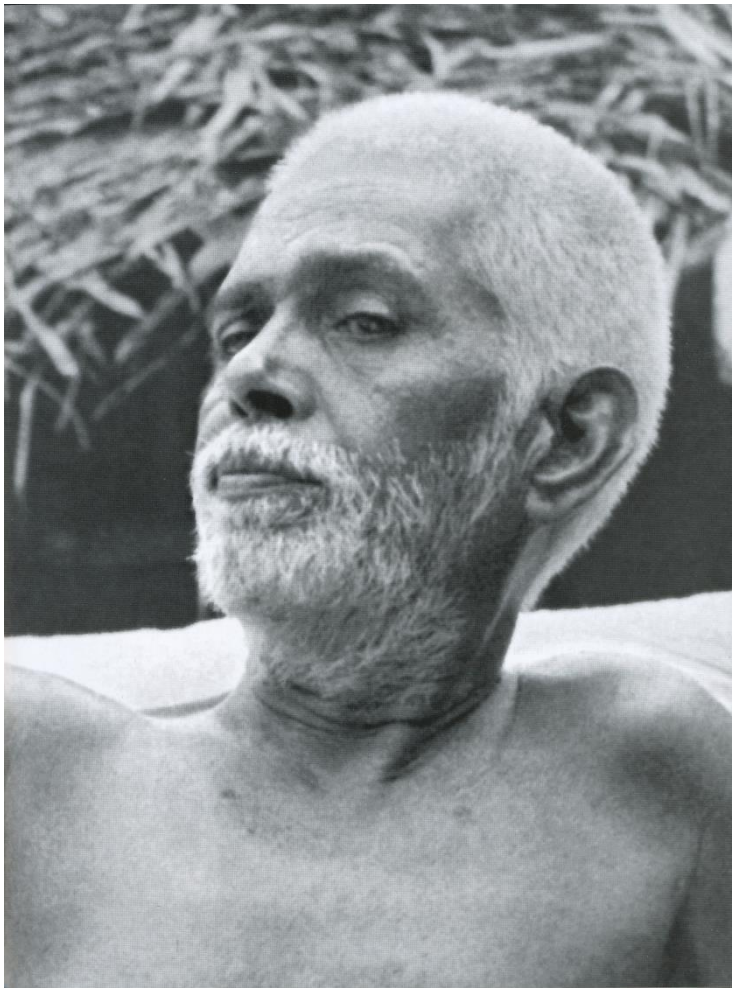

Bhagaván velice zřídka kdy vycházel ven před půlnocí, aby vykonal svoji potřebu. Jednou večer však musel vzhledem k žaludečním potížím. Sluha, který stál stranou, si všiml, že to ten den trvalo Bhagavánovi déle. Přistoupil ve tmě blíže k Bhagavánovi a uslyšel zvláštní zvuk jako „slop, slop, slop“. Uslyšel, že Bhagaván k někomu hovořil: „Tak už dost, dost! Ještě nemáš dost?“ Sluha uviděl Bhagavána, jak sedí nepohodlně v nachýlené poloze, a psa, který ho velice vzrušeně a ze všech sil olizoval od hlavy k patě! Pes zapáchal, byl hubený, kostnatý a plný boláků a nemocí a velice ošklivý na pohled! Aby ho sluha neodehnal pryč, Bhagaván prosebně řekl: „Celé dny velmi toužil, aby mi projevil své city. Ubohý kamarád! Vždy byl odehnán dříve, než to mohl udělat. Dnes mě zastihl ve tmě a projevil mi svou intenzivní lásku tím, že mě olízal, co srdce ráčí!“ Bhagaván se zvedl a se slzami v očích opustil psa se slovy: „Není toho snad již dost? Mohu už jít?“ Příštího rána byl pes nalezen mrtev. Byl „mrtvý“? Ne, byl osvobozen – vstřebán v Arunáčale!

21

„Je elixírem véd, zářící mnoha geniálními myšlenkami; ...sám vysvětlující učení védánty.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 16

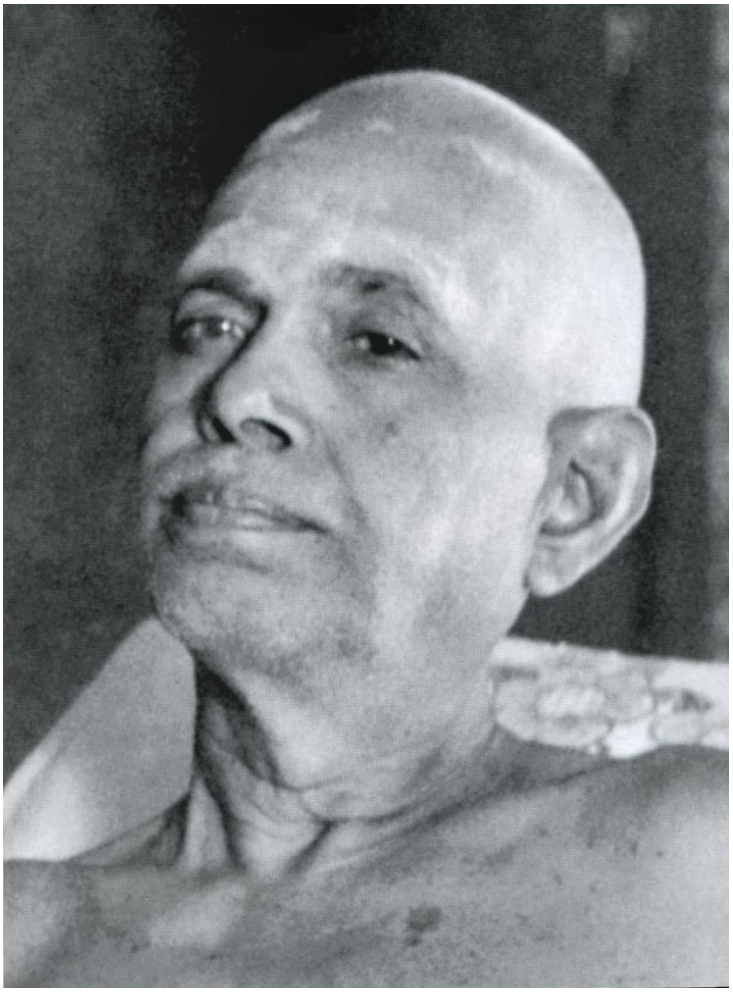

„Skutečné jméno člověka je *mukti*,“, řekl Bhagaván. Toto nejvyšší zjevení, o kterém je tak obsáhle pojednáno ve védách a upanišadách, přinesl na dosah chápání i obyčejného člověka tím, že sám tuto Pravdu žil. Ve svých verších *Átma Vidja* zdůraznil, že poznání pravého Já je velmi snadno k dosažení. Uctívající se ptali: „Jak to, že se říká, že poznání pravého Já je nejsnazší?“ Bhagaván odpověděl: „Jakékoli jiné *vidja* (poznání) vyžaduje poznávajícího, poznání a předmět poznávání, zatímco *átma vidja* (poznání átmanu – pravého Já) nic takového nežádá. Je to pravé Já. Může být něco samozřejmějšího než toto? Takže je to nejsnazší. Vše, co máte dělat, je tázat se „kdo jsem já?“.

Jednou jedna uctívající, s velkou opravdovostí ve tváři, přistoupila k Bhagavánově pohovce a požádala ho: „Svámí, mám pouze jediné přání. Mohu Vám říci, co to je?“ „Ano,“, odpověděl Bhagaván, „co byste si přála?“ „Chci *mókšu* (osvobození),“ řekla. „Ano?“ poznamenal Bhagaván. „Ano, svámídží! Nic jiného nechci. Stačí mi, když mi dáte mókšu“. Byla tak troufalá, že dodala: „Ale to by nešlo, abyste řekl, že mi ji dáte někdy později. Musíte mi ji dát zde a nyní.“ Bhagaván se usmál.

Žena dodala: „Musím odjet. Dáte mi ji hned?“ Bhagaván přikývl. Jakmile žena opustila halu, Bhagaván se začal smát. Subbalakšmanna se chytil příležitosti a řekl: „My všichni jsme sem také přišli pouze pro *mókšu*.“ K otázce *mókši* by Bhagaván normálně poznamenal: „Co je to *mókša*? Kdo o ni usiluje? Jak může *mókša* nastat, když existuje vázanost? Kdo prožívá toto otroctví? Kdo opravdu jste?“ Ale při této příležitosti Bhagaván jasně řekl: „Jestliže se vzdáte všech svých tužeb, pak to, co zbude, je právě *mókša*. Co by vám jiní měli přidat? Není samotná touha po *mókše* také touhou? Také jí se vzdejte. Je vždy s vámi. To, co JE, je pouze TO.“

Jak nás Bhagaván ujišťuje, je nejvyšší lidský cíl již s námi!

22

„Ačkoli vůbec není zběhlý v jazyce bohů (sanskrtu) a je neobeznámen s poezií, je přesto autorem prací, v nichž se množství brilantních myšlenek ubírá cestou inspirovanou Bohem.“

„Je Mistrem, který zkomponoval *Arunáčala pančaratma* (Pět klenotů ke chvále Arunáčaly), která je podstatou védské učenosti, stručná jako sútry, ale všeobsažná a naplněná skrytým významem.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 17, 18

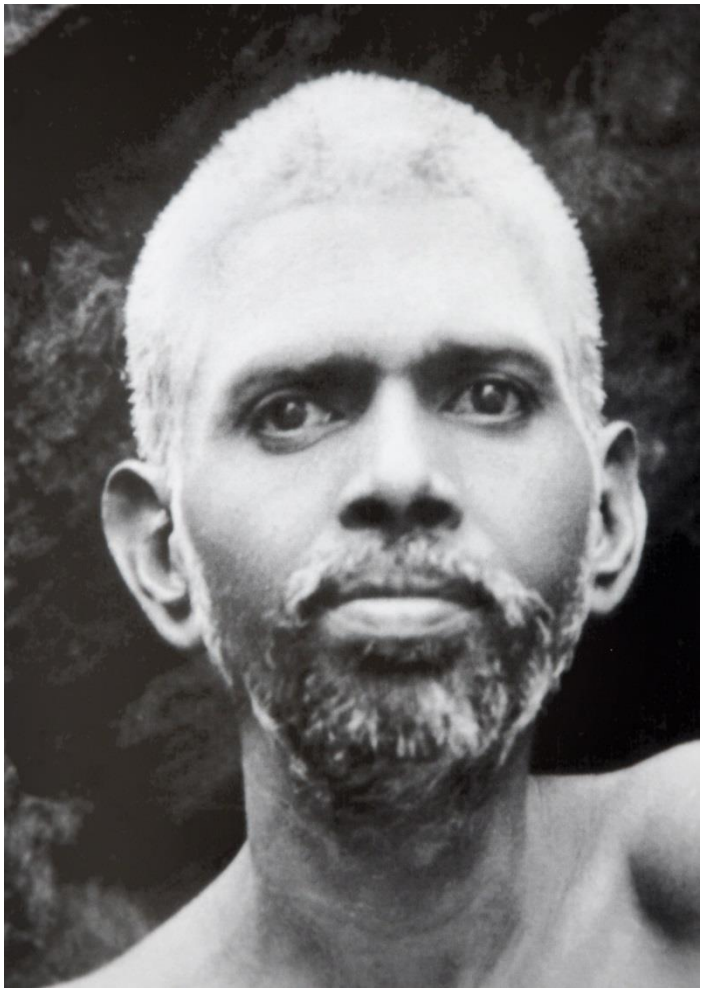

Kávjakanta Ganapati Muni, velký sanskrtský učenec a velký *bhaktický* stoupenec Bhagavána, vysvětloval jednoho dne v Bhagavánově přítomnosti různé záludnosti sanskrtské poezie. Dělal tak proto, aby pak Bhagavána, který byl dokonale zběhlý v tamilštině a zvláště v její gramatice, požádal, aby psal verše také v sanskrtu. Když za ním následujícího dne přišel, předal mu Bhagaván kousek papíru, který obsahoval sútry (aforizmy). Ganapati Muni užasl. Ty malé sútry, které byly esencí cesty sebezkoumání, přirozeně vyzdvihovaly také krásu a záludnosti sanskrtské poezie!

Po nějakém čase prosil Ganapati Muni Bhagavána, aby napsal v sanskrtu básně. Když Muni naléhal, Bhagaván svolil, že se pokusí. Během dvou dnů zkomponoval *Pět klenotů ke chvále Arunáčaly*. Byly napsány perfektním sanskrtem v árijském metru, který básníci zřídka ovládají. Tyto

nádherné verše obsahují podstatu nejvyššího vědění, zrozeného z realizace. Byly velice hutné, s mnohem hlubším významem, než se při povrchním čtení zdálo. Byla v nich krásně a autenticky vyjádřena esence čtyř cest (karmy, jógy, bhakti, džňány) a povaha skutečnosti.

Ganapati Muni byl uchvácen, když procházel bezvadné sanskrtské verše. Netajil se tím, že na každý z těchto pěti veršů napíše obsáhlý svazek komentářů. Řekl, že v kostce obsahují vše, co se mudrci a védy až dosud snažili lidstvu předat. Cítil, že si zasluhují být oceňovány jako největší příspěvek Mahárišiho. Bhagaván je „Oceánem Nektaru, plný Milosti!“

23

„Tento genius bez hranic je dalším zrozením Učitele – básníka, dvakrát zrozeného tamilského dítěte (Džnánasambandhy), který, když sál mléko Matky vesmíru, zpíval v taneční melodii chválu na Šivu.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 19

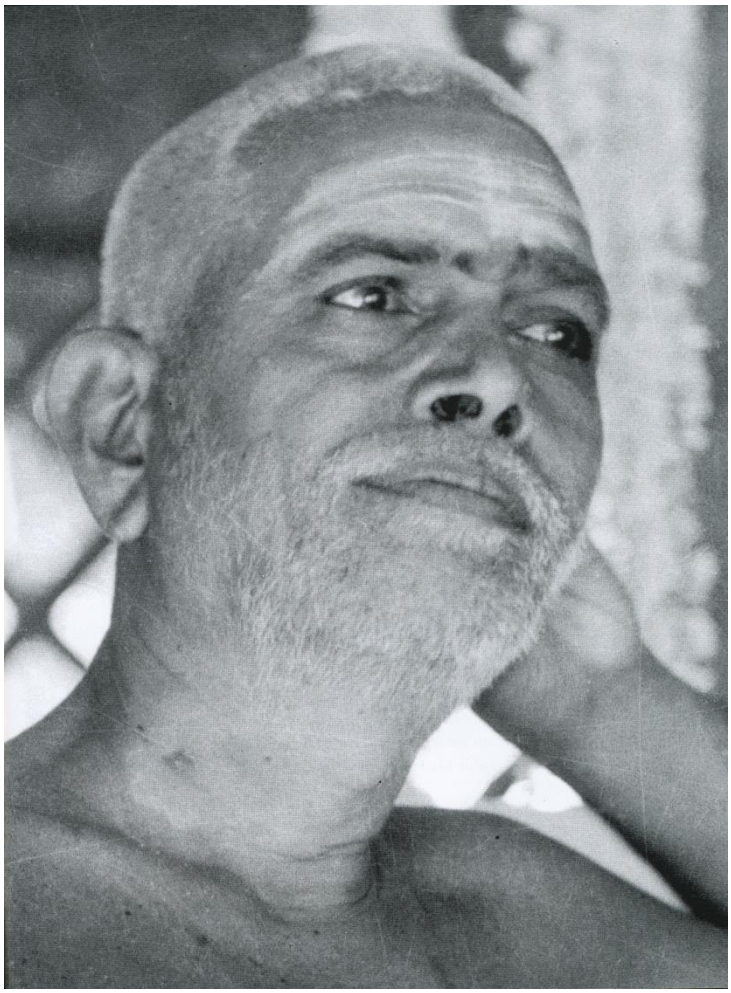

Když mladý Venkataram ušel vzdálenost deseti mil z Mampalapattu, došel do Arajaninalluru (Tirukoilur). Spatřil nádherný chrám, postavený na ohromném valounu. Bezděčně k němu vystoupil, vešel do chrámových prostor, vybral si místo v rohu a ztratil se v sobě samém. Když po nějaké době otevřel oči, uviděl oslnivé, zářící světlo, obklopující celý chrám. Vystoupilo světlo z nejsvětějšího místa? Ne. Světlo bylo vše pronikající. Cítil velkou sílu, prostupující celým místem. Toto *džjóti* je sebe zářící, sebe samo zjevující, je věčným světlem, je světlem čirého, pravého Já, přebývajícím v sobě samém. Když obdržel daršan *džjóti*, vyšel ven – a co uzřel? Nejsvětější ze svatých! Arunáčalu, horu Moudrosti. Uvnitř chrámu měl *daršan džjóti,* jemné formy Arunáčaly, svaté Hory! Později se dozvěděl, že Dítě – Světec, Džňánasambandha, měl stejné zkušenosti – oba *daršany* Arunáčaly, jemný a fyzický, spatřil přesně na stejném místě.

Později na Arunáčale to byl Šrí Sešadri Svamí, který z výklenku v podzemí Patalalingamu vynesl ven mladého Ramanu ve stavu, kdy postrádal fyzického vědomí. Jeho tělo zaneřádili mravenci, hmyz a různá havěť. Svámí radil, aby mladému jogínovi podávali k navrácení normálního zdraví pouze mléko, které se lilo na zbožňovanou matku Apíthakučhambu. Matčino mléko (plné zbytků kurkumy) oživilo její dítě Ramanu, dítě Moudrosti!

24

„A nyní přišel, aby přemohl temnotu pouhé logiky tím, že poskytl živoucí příklad přebývání v brahman (čirém vědomí).“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 20

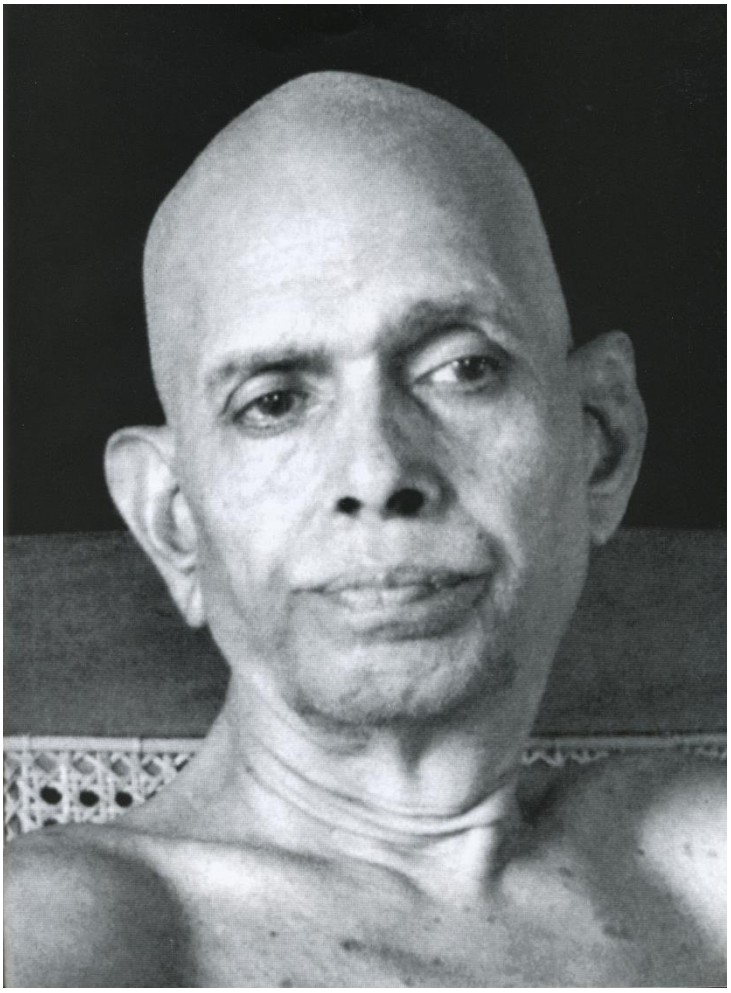

Bhagaván Ramana svým ukázněným životem ukázal, že nejvyšší stav brahman není ničím jiným než stavem „Já jsem Já“ v každém z nás. Nejvznešenější ideál, zdánlivě vyhražený těm, kdo jsou v duchovním snažení nejryzejší, byl tak dán nejnižším k bezprostřednímu pochopení.

Jak okusit toto „Já jsem Já“, nejvyšší pravdu? Bhagaván řekl, že cestou k tomu je přebývání v Srdci. Cestu také ukázal – cestu ponoření se do Srdce – sebezkoumání „kdo jsem já?”. Vždy žil v tomto stavu “ „Já jsem Já“. Jeho každodenní život, plný jednoduchosti, spontánnosti a dokonalosti, byl pouze vnějším odrazem vnitřní slávy.

Stalo se to před mnoha lety. Šringeri Šankaráčarja byl tehdy Jeho Svatostí Šrí Narasimhou Bharáti Svámím. Mladý muž z Čidambaram, dobře zběhlý v sanskrtu, si přál studovat védántu u Jeho Svatosti. Ačkoli se Áčarja snažil své učitelování ukončit, udělal výjimku a souhlasil s vyučováním tohoto ctižádostivého žáka. Jednou na konci výuky nejvyšší védánty vzdal Áčarja vřelý hold

Bhagavánu Ramanovi, známému tehdy, jako Brahmana Svámí, o kterém se něžně zmiňoval jako o Bala Jógim od Arunáčaly. Řekl: „Studujeme písma a komentáře, ale ty jsou jen druhořadé. Hlavní je spirituální zralost. Ten, kdo je již duchovně rozvinut, nemusí se probírat písmy a jejich komentáři. Takový jedinec se stane osvíceným v okamžiku, bez této pomoci. Bala Jógi z Arunáčaly je toho příkladem.“ Student byl ohromen, když uslyšel tak hluboké ocenění Ramany z úst svého ctihodného učitele, velkého Áčarji ze Šringeri!

25

“Je proslulým básníkem tamilštiny, jazyka uctívaného Ágastjou a ostatními mudrci. Svým vlastním vnitřním světem, bez pomoci gurua, uzřel věčné, nejvyšší Světlo.”

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 21

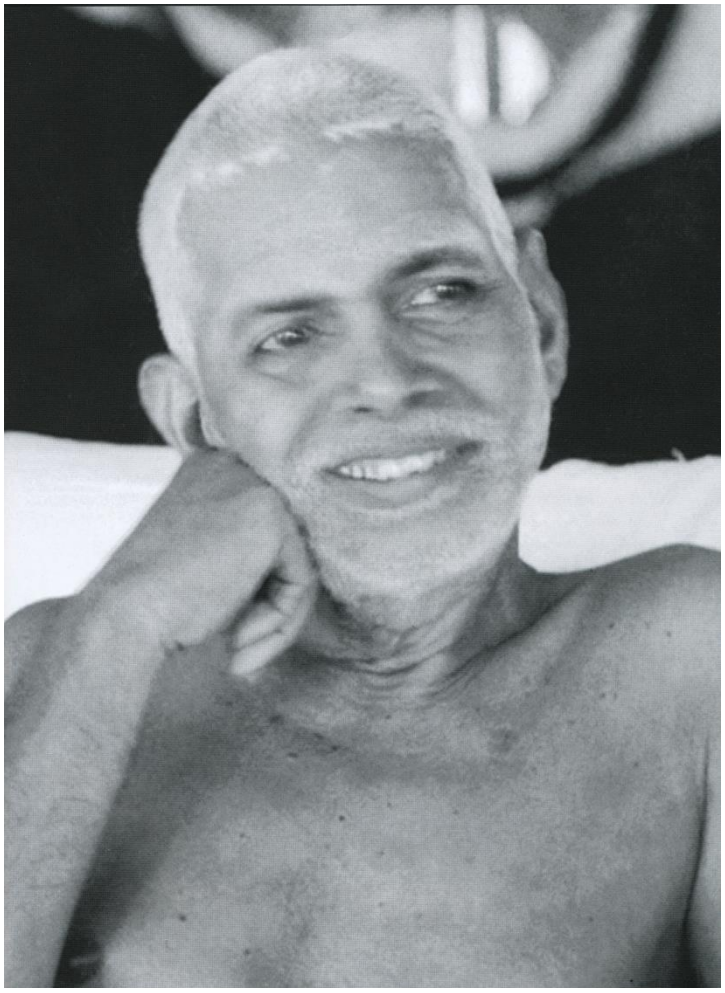

Bhagavánův spolužák, M. Abdul Waháb, kterého Bhagaván něžně nazýval Sáb Džánem, se později stal jedním z nejvěrnějších Bhagavánových sttoupenců. V mládí spolu hrávali fotbal. Když se po mnoha letech s Bhagavánem setkal, stal se okamžitě oddaným *bhaktou*. Když Sáb Džán vzpomínal na Bhagavánova mladá léta ve škole, řekl: „Venkataram byl velice dobrý v tamilštině a v tomto předmětu byl první ze třídy. Když chtěl učitel odkázat na nějakou část tamilské učebnice, obvykle požádal Venkataramana, aby onu pasáž citoval, což můj přítel udělal s pozoruhodnou přesností. Zvláště byl zběhlý v Nannól Sóthram (aforismy tamilské gramatiky)“.

Když Bhagaván ještě žil na Arunáčale v jeskyni Virúpákša, náhodou četl sanskrtskou *Devikalóttara*. Byl nadšen hloubkou instrukcí pána Šivy o cestě poznání. Měl potřebu přeložit sanskrtské verše do tamilštiny. Jeho láska k tamilštině byla tak spontánní, že všech 85 veršů napsal okamžitě v krásné tamilštině.

V jeskyni Virúpákša měl Bhagaván ještě jednu zvláštní zkušenost. Z milosti se mu opakovaně vybavovalo tamilské slovo *Karunajal* a neopouštělo ho. Stále znova a znova jej pronásledovalo. Popsal to takto: „Jediné básně, které ke mně spontánně přišly a donutily mě, abych je napsal, aniž by na mě kdokoli jiný naléhal, byly *Arunáčala Pathigam* a *Arunáčala Aštakam*. Přišlo mi na mysl počáteční slovo z *Arunáčala Pathigam*, a to slovo *Karunajal*. A i když jsem se ho snažil potlačit, nepodařilo se to, dokud jsem nesložil píseň, začínající tímto slovem, Všechna další slova pak plynula snadno, bez jakéhokoli úsilí.“

26

“V těle hloupého pasáka, opice, psa, lumpa, učence nebo uctívajícího – všude spatřuje stejné Bytí a je bez nejmenší náklonnosti.”

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 22

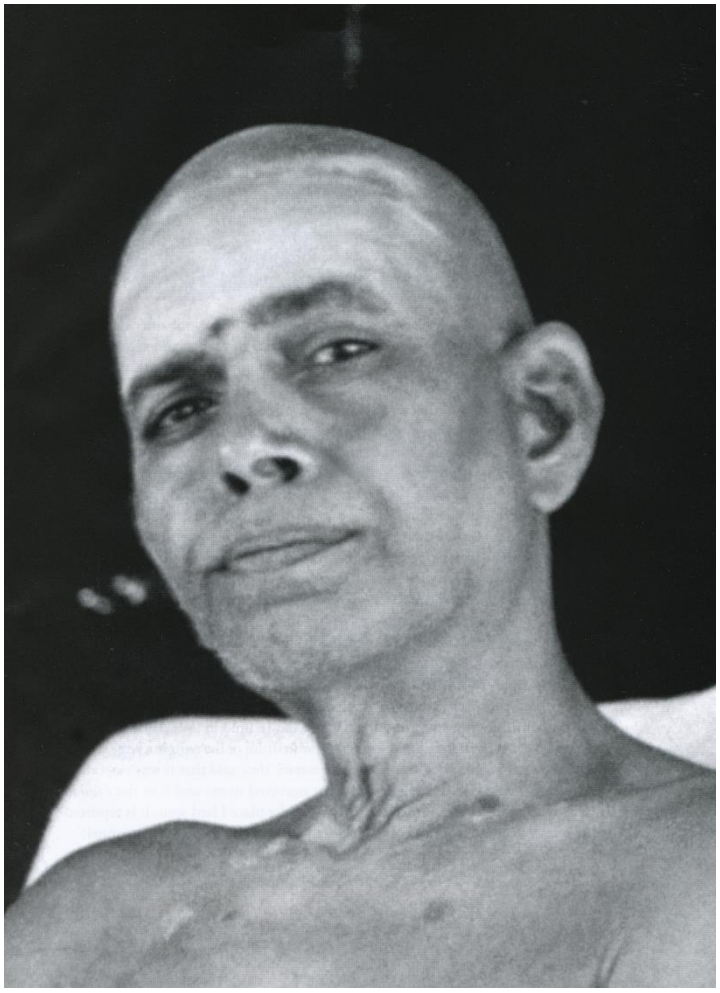

Poté, co Ramana přišel ze Skandášramu do současného ášramu, byl vždy obklopen uctívajícími. Když jednoho dne uslyšel podivné zvuky, neobvykle prudce vstal a vydal se východně k nejvzdálenější části plotu. Starý opičák tam s průvodem opičích samic hlasitě křičel a naříkal tak, že to slyšel i sám Bhagaván – snad právě proto, že ten křik byl určen právě jemu! Bhagaván přistoupil k vřeštícímu opičákovi, poslouchal ho a pak ho oslovil: „Thatho! Co dělat? Jsem vázán zde. Nemohu tam jít. Já vás také všechny velice postrádám. Šel jsi odtamtud s královnami dlouhou cestu, abys mě navštívil a riskoval jsi útoky jiných opičích stád, žijících v těchto oblastech. Jak se máš? Jak se má tvoje rodina? To je v pořádku – já se tu mám dobře. Prosím tě, vrať se a odveď bezpečně také tyto královny. Je to od tebe velice pěkné, že jsi mě přišel navštívit.“ Bhagavánův hlas byl přiškrcený a z očí se mu řinuly slzy.

V ášramu žila kulhavá kočka. Každého půl roku vrhala koťata. Ačkoli to lidé považovali za velice nepříjemné, Bhagaván ji měl v oblibě. Jednoho dne ji poslali s jedním návštěvníkem skoro 20 mil. Po několika dnech se najednou objevila před Bhagavánem, který byl očividně šťasten a řekl: „Ty ses vrátila, jsem šťastný! Všechny jsi je porazila. Jak to bylo kruté, že tě poslali pryč. Pojď, pojď!“

Jedna vrabčice odmítala opustit halu, dokud se nesetkala s Bhagavánem! Bhagaván ji vyslechl a odpověděl: „Co mám dělat? Ublížili ti, když ti vyhodili hnízdo z haly. Nedovolí ti postavit ho tu znovu. Tak, prosím tě jdi a postav si ho jinde.“ Vrabčice radostně odletěla!

Bhagavánovo ztotožnění s každým, včetně zvířat a ptáků bylo tak úplné, že se všemi bytostmi jednal tak, jako by byl jedním z nich!

27

„Napsal vzkaz: 'To odchází do přítomnosti Otce. Ať se po mně nepátrá', opustil domov a dorazil k úpatí Arunáčaly.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 24

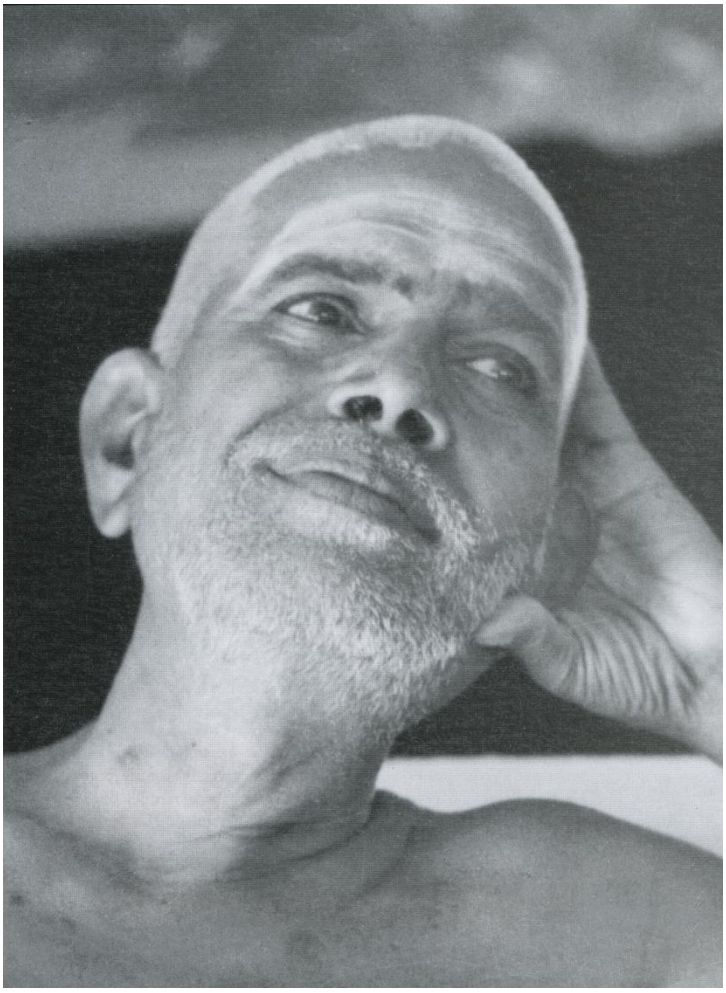

Jedno děvče, narozené v ortodoxní, zámožné rodině, nikdy neopustilo čtyři stěny svého domu. Avšak její duchovní touha byla hluboká. Četla knihy Šrí Ramakrišny Paramahámsy a svámího Vivékanandy. Jednoho dne jí příbuzní dali náhodou tamilskou knihu. Neviděla ani její titul, ale už pouhý dotek s knihou na ni zapůsobil tak, že ztratila vnější vědomí. Kdykoli se pokoušela knihu číst, přiváděl ji pouhý kontakt s knihou do stavu zvláštní, spirituální dimenze, která jí přinášela nesmírné vnitřní štěstí. Jednoho dne se jí podařilo tuto tamilskou knihu (Ramana Vidžajum) otevřít a obdržela daršan Bhagavána Ramany. Záblesk jeho Milosti ji vtáhl do intenzívního ticha, které nikdy před tím nepoznala. Uvědomila si, že Ramana je jejím Satguruem.

Její touha setkat se se Satguruem neovladatelně vzrostla. S bratrovou pomocí si zařídila tajný útěk z domova a nastoupila do vlaku. Po celou dobu se cítila bídně u obav, že by ji příbuzní mohli zadržet. Cítila, že útěk z domu odporuje dobrým mravům. Avšak její touha po Satguruovi byla

intenzivní. Dorazila k Arunáčale a stále ještě tížena pocitem viny z útěku z domova přišla do staré haly, aby se jí dostalo dlouho vytouženého pohledu na Mistra. Když vstoupila, právě vyprávěl: „Co dělat? Musel jsem utéci z domu jako zloděj, aniž bych se s kýmkoli rozloučil. Dokonce ještě když jsem seděl ve vlaku do Madurai, obával jsem se, že mohu být kdykoli chycen! Avšak přitažlivost Arunáčaly byla velice silná a pak, dosáhnout jí, bylo mým jediným cílem! Vidíte, jak jsem utekl z domova!“ Tato slova, pronesená Mistrem (ještě dříve, než mu byla dívka představena) rozptýlila její úzkost. Co srdce ráčilo, kochaly se její oči příjemnou podobou toho, který jakoby předvídal utrpení nového, mladého aspiranta a taktně se nazval „zlodějem“. Mladá uctívající se cítila volně a úplně jako doma!

28

„Amritanatha Jatindra se pokorně tázal Bhagavána Ramany, který je tak šťastně obdařen bohatstvím příznivých vlastností, po neomezené slávě siddhů.“

„Šrí Bhagaván, obyvatel svaté hory, mu odpověděl: 'Sláva siddhů je nad jakoukoli představou. Jsou rovni Šivovi. Vskutku jsou pravými projevy Šivy. Mají moc splnit každé přání'.“

Šrí Ramanagíta, kap. 18, verš 26

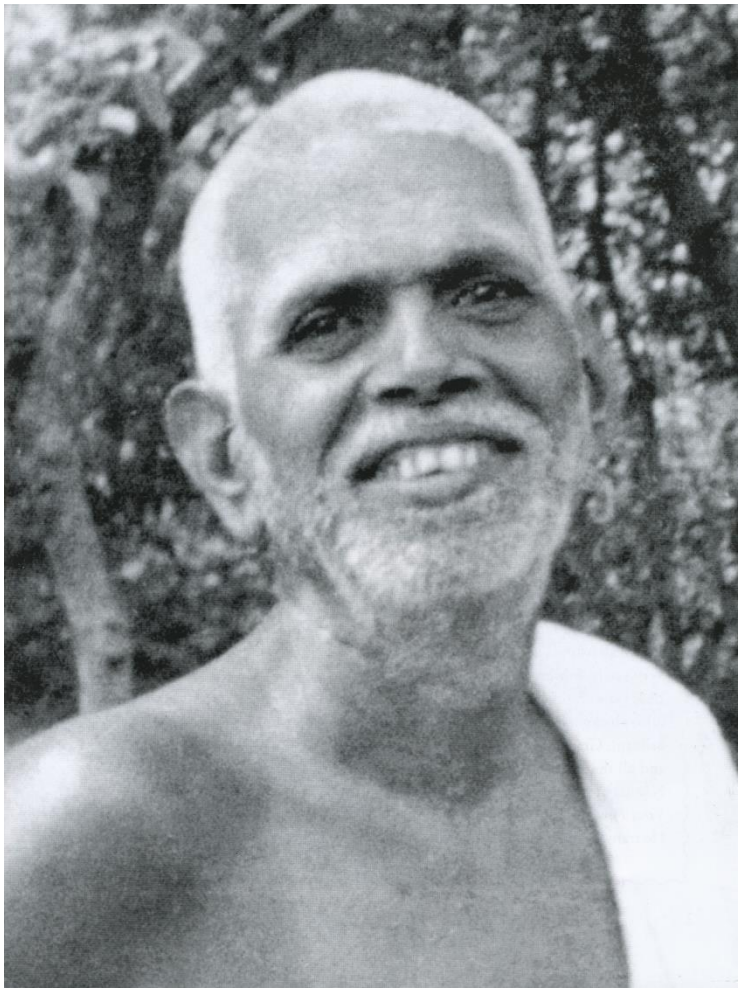

Během dnů, kdy žil Bhagaván v jeskyni Virúpákša, měl mnoho nadpřirozených vidění a zkušeností. Obvykle nesouhlasil s tím, aby se vizím a nadpřirozeným věcem přikládala důležitost. Ale pokud šlo o Arunáčalu, nezatajoval nic, spíše tyto vize nadšeně popisoval!

Když byl tázán na *siddha* jogíny, usazené na hoře a v hoře, Bhagaván vyprávěl tuto fascinující zkušenost: „Ve vizi jsem se procházel po Arunáčale a najednou jsem nalezl velkou jeskyni. Když jsem do ní vstoupil, uviděl jsem mnoho vodopádů, nádherných zahrad s vodními nádržemi, dobře udržovanými cestami, s jemným osvětlením; všechno tam bylo velice příjemné. Jak jsem šel dál a dál, uviděl jsem realizovanou bytost *(siddha purušu)*, kterak sedí, podobně jako Dakšinamurti, pod stromem na břehu nádrže. Okolo něho sedělo mnoho svatých *(muniů)*. Na něco se ptali a on jim

odpovídal. To místo mi připadalo velice známé. To je vše. Otevřel jsem oči. Později, když jsem četl *Arunáčala Puránam* v sanskrtu, nalezl jsem o tom dva verše. Ta jeskyně a *siddha puruša* byli v textu popsáni, a tak jsem byl překvapen, že to co se mi zjevilo, bylo nalezeno v *Arunáčala Puránam*. Tak jsem ty verše přeložil do tamilštiny: „Ó, Arunáčalo! Ačkoli máš podobu ohně, neoblékla sis´ ohnivý plášť, ale vzala si na sebe podobu hory proto, abys vylévala své požehnání na lidi. Vždy zde přebýváš jako *siddha* uvnitř jeskyně. V Tobě je transcendentální sláva se všemi radostmi světa!“

Bhagaván pokračoval: „Před nějakou dobou, když byl renovován chrám v Adi Annamalai, bylo oznámeno, že v nejsvětější části chrámu byl nalezen předlouhý tunel a když se lidé snažili najít východ, říkali, že vedl do samého středu hory. Myslím, že to, co se mi přihodilo a co je v *puráně*, se ukazuje být pravdivé, a že tunel byl cestou k místu, které jsem viděl. Říká se, že onen *siddha puruša* chodil z vnitřní jeskyně do chrámu tunelem!“

Pozdravení Šrí Ramanovi, největšímu *siddha purušovi*!